

Librarian of Congress Washington, D. C.

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

V PONDELJEK BO ZADNJA PRILIKA, DA SE SE REGISTRIRATE

Kdor bo hotel pri glavnih volitvah 2. novembra voliti za bodočega predsednika Zed. držav, ali druge javne uradnike, mora biti za volitve pravilno registriran.

Kdo se mora registrirati? Kdor se ni udeležil zadnjih dveh glavnih volitev (primarne volitve pri tem ne štejejo).

Kdor bo do 2. novembra dosegel 21. leto starosti.

Kdor se je preselil in je na novem naslovu dlje kot 30 dni.

Kdor je od zadnjih volitev spremenil ime z ženitvijo ali drugače.

Vsi veterani, ako se niso registrirali, ko so se vrnili iz vojaške službe domov.

Državljan v državi Ohio! Še nikoli niso bile za nas volitve tako važne kot bodo letos. Za guvernerja kandidira naš rojak Frank J. Lausche. Najlepšo priliko ima do izvolitve, ako bomo vsi storili svojo državljansko dolžnost. Ako bo Lausche letos izvoljen, ko so predsedniške volitve, bo nanj pozorna vsa Amerika in bo prvi mož v deželi. Z njim obenem bo pa tudi naš narod dvignjen, ki se bo ponašal s takim sinom.

V ponedeljek 4. oktobra bodo odprti v okraju Cuyahoga vsi volilni prostori v vardah. Odprti bodo od 10 zjutraj do 2 popoldne ter potem še od 4 do 9 zvečer. Vsak ima priliko, da se registrira v ponedeljek. Vsak naj stori svojo dolžnost, da mu pozneje ne bo žal. Morda bo ravno vaš glas odločeval pri volitvah.

Amerika zahteva ladje nazaj!

Washington. — Združene države so ponovno poslale Sovjetski zvezi zahtevo, da naj vrnejo tri ameriške ledolomilce, 26 fregat (srednje velike vojne ladje) in več manjših vojnih enot, ki so jih dobavile Sovjetiji za časa vojske po zakonu o najemu in posojilu. Ta vrnitev se zahteva takoj, še pred zaključitvijo obračunov za 11 milijard dolarjev posojila po istem zakonu. Namestnik državnega tajnika Robert A. Lovett pravi, da je to že tretja zahteva. Prvi dve sta ostali berzuspesni, da pa so možnosti, da se vrnitev prisili. Vrnili še niso tudi 87 tovornih ladij.

Za varstvo dekliskega sveta

Rim. — Minuli torek je sv. oče sprejel 200 delegatov Mednarodnega katoliškega društva za varstvo deklet. Zastopanih je bilo 19 držav, tudi USA. V nagovoru je sv. oče povdral potrebo neoporečnih hotelov, restavrantov, posebno informacijsko službo za potujoča dekleta na kolodvorih, letališčih in v pristaniščih. Dekleta morajo imeti v svojih stanovanjih komfort, lepoto, prijetnosti družinskega življenja. Morajo imeti dovolj možnosti za kulturno in znanstveno izobrazbo in ne morda samo versko in moralno. Da se to doseže je treba do te zavesti dvigniti sicer morda dobro, toda v teh rečeh brezbrinje katoličane. Ostro je obsodil tiste, ki se bogatijo s trgovino nesrečnic, ki jim je greh obrt. — Sv. oče pa tudi svari "moderna" dekleta, ki zmotno mislijo, da jih bo najbolj varovalo z' a, če se kot močne nemoteno podajajo v vse nevarnosti dekliskega življenja. Prej ali slej bodo zašle. Tudi pravi sv. oče, da so "moderna" dekleta čezmerno zaposlena, kako preprečiti zginitanje nežnosti in svežosti, premalo pa, kako jo obvarovati pred hinavskimi zapeljivci.

CIO PRIČAKUJE DA KOMUNISTIČNE UNJE IZSTOPLJO

Washington. — Vodstvo CIO pričakuje, da bodo unije, ki so v komunističnih rokah, zapustile skupno organizacijo industrijskega delavstva. Predsednik Phillip Murray je imenoval poseben odbor, ki bo pregledal in poročal o komunističnem delu v newyorških organizacijah. Komisija za atomsko energijo pa je proglasila unijo za električno delavstvo in pa unijo delavstva na javnih delih kot komunistični organizaciji. Oba ta dva dogodka sta spravila komunistične voditelje med industrijskim delavstvom v tako težaven položaj, da ne bodo mogli nič drugega kot izstopiti iz skupne centrale ali pa dovoliti, da izgubljajo vpiliv v vseh unijah.

Atomska energija in orožje v razpravi pred UN

Pariz. — Zveza narodov razpravlja o nadzorstvu nad atomsko energijo. Vsi strokovnjaki so mnenja, da samo Združene države Amerike razpolagajo s primerno količino dovršenega atomskega orožja in da imajo samo one dovolj surovin in industrijskih sredstev, da morejo proizvajati atomsko orožje v takih količinah, kakršne so potrebne za takovana letala vojske. USA nudijo mednarodno nadzorstvo nad atomskim orožjem. Rusija doslej ni sprejela ameriškega načrta in predloga.

Mrs. Theodore Roosevelt umrla

New York. — Umrli je vдова bivšega predsednika Theodora Roosevelta, gospa Edith Kermit Carow Roosevelt v svojem domu na Sagamore Hill pri Oyster Bay na Long Island. Doživela je starost 87 let. Trije njeni sinovi so padli v vojni.

VESTI IZ SLOVENIJE

SPET TELOVADCI. — Nekaj časa je iz Jugoslavije izginila beseda telovadec. V novi Jugoslaviji je smel biti vsakdo samo fizikulturnik, torej človek, ki goji fizično kulturo. Sedaj beremo, da je novi režim le malo odnehal pred telovadci. Spet se smejo ustanavljati telovadna društva. Tako beremo, da je 25. julija Fizikulturno društvo pri Sv. Petru v Savinjski dolini spremenilo svoje ime v telovadno društvo. Torej beseda telovadec ni več burjujska. PLANINSKO DRUŠTVO. — Slovenci žive v gorati pokrajini, zato je prav naravno, da ljubijo (Dalle na 3. strani)

Tekmeča sta se pomaknila naprej za pol točke

Včeraj clevelandski žogometni krožek ni igral, dočim sta oba najbližja tekmeča, New York in Boston, igrala in oba dobila igri. New York je igral z Philadelphia, Boston pa z Washingtonom.

Ker Cleveland včeraj ni igral, sta mu približala oba za pol točke in tako je danes Cleveland samo za poldrugo točko naprej. Toda Cleveland začne danes 3 igre z Detroitom in ako dobi izmed vseh treh igrer le dve, ga ne more noben dohiteti za prvestvo. Ako bo dobil Cleveland pa samo eno igro, bo enak z najbližjim in se bo moral še s tem pomeriti, predno se bo odločilo, kdo bo zmagal v Ameriški ligi.

Med Slovenci po svetu Iz Kanade

Brampton, Ont. — Dolg čas mi je po slovenski besedi, ker sem med samimi Angleži. Zanimam me, kako se svet vrti, zato vas prosim, da bi mi začeli pošiljati Ameriško Domovino in sicer takoj, ko prejmete to pismo. Obenem mi sporočite, koliko je naročnina za 1 leto, da vam pošljem denar. Tukaj sem od 1. julija letos in še 9 drugih Slovencev. Ob nedeljah pridemo skupaj, ko gremo k maši v Brampton. Delamo pa vsi pri farmarijih. Sprva nam je bilo dolg čas, sedaj smo se pa že malo privadili kraja in ljudi tudi. Pozdrav vsem rojakom po Kanadi in drugod. Alojzij Gerkman.

Ingersol, Ont. — Prav lepo se vam zahvaljujem za redno pošiljanje Ameriške Domovine, ki se prav rad kratkočasim ob prostih urah z njo. Pošiljam vam tudi denar za naročnino. Bi že prej poslal, pa saj veste, kako je s človekom, ki pride v te kraje raztrgan in suh kakor cerkvena miš.

Tukaj delam pri farmarju. Godi se mi kar dobro, samo malo nerodno je, ker človek ne razume jezika. No, saj bo vsak dan boljše. Pozdravljam vse poznane prijatelje v Kanadi. Stanko Šparovec.

Pet ljudi obtoženih izdajstva

Washington. — Odbor za preiskavo komunistične špijonaže v USA je predložil sodišču dva vseučiliška profesorja in še tri druge osebe za kazensko preganjanje ter jih obtožil, da so šče more reči, da je zaveden ameriški državljan.

Razne najnovjše svetovne vesti

PARIZ. — Francoska komunistična partija je razdelila po Franciji in po Parizu na pr-dvečer pariške razprave o berlinski krizi v Zvezi narodov, letake v katerih pravi: Narod Francije nikoli ne bo šel v vojsko proti Sovjetski Uniji.

V Varnostnem svetu Zveze narodov bo prišel predlog zapadnih velesil, s katerim obtožujejo Sovjetsko Zvezo, da je povzročila nevarnost za svetoven mir, v razpravo prihodnji ponedeljek 4. oktobra.

HAIFA. — Dva voditelja judovske teroristične organizacije Stern, je zalotila policija, ko sta se skrivala v Haifi po privatnih hišah. Ne vedo pa še, ali ima policija ubijalca grofa Bernardotte že v rokah ali ne.

BELGRAD. — Titova vlada je v parlamentu dala izjavo, da bo zasledovala politiko popolne neodvisnosti tako od Sovjetske Unije kakor tudi od drugih držav, ki so zastopane v Kominformi.

WASHINGTON. — Člani odbora za preganjanje komunistične špijonaže v Ameriki so sedaj objavili poročilo, v katerem trdijo, da so Sovjeti dobili od ameriških vohovov tekem vojne vsaj 89 važnih vojaških, industrijskih in znanstvenih vojnih tajnosti. Poročilo pravi, da je to najmanjša številka, da pa je verjetno, da so Sovjeti dobili še več. Odbor je preiskaval dogodke, ki so s tem v zvezi in špijonaže v USA zadnjih sedem let. Odbor bo počasi objavljaj, katere skrivnosti in vojne tajnosti so bile izdane in kako se je to zgodilo. Sedaj za enkrat zahtevajo člani odbora, da mora vrhovni državni pravobranitelj brezpogojno takoj zahtevati kazensko zasledovanje tistih ljudi, glede katerih smatra odbor, da je dovolj dokazov, da so vohunili in izdajali državne tajnosti.

GENEVA, SVICA. — Velika Britanija in Jugoslavija sta dosegli sporazum o tem, da bo Jugoslavija plačala 30 milijonov dolarjev za konfiscirana angleška posestva v Jugoslaviji.

Angleži so postavili to zahtevo kot prvo točko pogajanj, v katerih Jugoslavlani žele doseči trgovsko pogodbo večjega obsega z Veliko Britanijo. Časopisi poročajo, da se bo pogodba sklenila in je v glavnih točkah že izdelana.

Morilska družba jugoslovanskih komunistov v koncentracijskem taborišču Dachau

Obtežilnih fotografij, o katerih govori članek, ni v Avstriji nihče videl. Jaz sem na vse načine poizvedoval, kje naj bi bile te fotografije objavljene, pa mi ni nihče mogel povedati. V avstrijskem časopisu jih pa tudi nisem našel, čeprav ga vsak dan berem. Zato je neumnost govoriti, da je Tito prehitel Zapadne države ter obtožence postavil pred sodišče, predno so te mogle kaj storiti.

Tito ljubljanskih komunistov ni postavil pred sodišče zato, ker so vršili v Dachau zločine, ampak zato, ker so se verjetno od komunizma odvrnili in kot "ozdravljeni" začeli delati proti Titovemu jugoslovanskemu komunističnemu režimu. Delali so kot agenti Zapadnih sil, kot saboterji peletnega načrta in zato so prišli pred sodišče. Da pa se na Zapadne Zvezničke zmeče čim več blata in da se obtožence, ki so bili vendar nekaj komunisti, čim bolj oblati, jih je bilo treba narediti za agente Gestapo in da se takih ljudi poslužujeta na Balkanu Anglija in Amerika, ker drugih "boljših" za svoje imperalistične cilje ne moreta najti.

Od obtožencev sem nekatere osebno poznal. Naj navedem ing. Diehla Branka. Ta je bil že v Jugoslaviji obojen radi komunizma na eno leto zaporo. Ko je kazen odsedel, je dobil službo v angleškem rudniku svinca v Mežici. Leta 1941 so ga Nemci od razpada Jugoslavije takoj zaprli in poslali v Dachau. Tam je bil do konca. Bil je salonski komunist. Eden od tistih. Osebo je bil dobričina. Ali ni možno, da se je ta človek spreobrnil, ko je videl, kako izgleda v praksi oni komunizem, ki si ga je on tako idealno predstavljal. Ali so spreobrneni možni res samo med Francozi, Angleži in Amerikanci. Ali res mislite, da so vsi Slovani že zato, ker so Slovani, komunisti in kaj drugega biti ne morejo. To je tisti napačni duh, ki veže iz vsega zapadnega časopisja. Italijani, Francozi itd. niso komunisti, čeprav imajo tam komunistične stranke, več pristašev kot pa jih ima danes, pod komunističnim režimom, jugoslovanska komunistična stranka. Vsi Jugoslavlani pa so komunisti. Italijansko časopisje piše o "slavo-komunistih", Francozi o "les communistes slaves" in Vaše ameriško. Sami bolj veste kot jaz. Vpijemo in vpijemo v svet, da naš narod ni komunističen, da komunizma neče, da mu je bil vsiljen, pa nič ne pomaga. Vsak teden so nekje v Jugoslaviji procesi proti "špijonom, saboterjem, izdajalcem, in kapitalistom." Toda vsi ti procesi so glas vpijočega v puščavi.

Zapomnite si enkrat za vselej: kar komunisti rečejo, ali napišejo je laž. Resnica je ravno nasprotna. Evo dokazov: Napisali ste po komunističnem časopisu, da je bil Tito letos poleti na Bledu, kjer se je hladil, predno je moral nazaj na vroče belgrajsko bojno polje. Vsak čitatelj bo sklepal, da se je Tito po Bledu sprehajal, ali morda celo kopal. In kako je bilo res? Tito sploh ni bil na Bledu in Bleda ni videl ni, ampak se je nahajal ves čas na gradu Brdo pri Kranju, kjer se ni niti pokazal iz hiše. Stražila ga je cela divizija vojaštva. Vse vsi okoli Kranja so

bile polne vojakov, na vsakih 100 m je stala na cesti straža, v Ljubljani, Kranju, Jesenicah in Kamniku nisi videl po 10 uri zvečer žive duše na ulici. Po ulicah so cele noči patrolirale vojaške straže in vsakega človeka ustavljale in pregledovale. Zato rajne noben človek na cesti ni šel. Tako je zgedel Titov odhidi.

Cel svet je pisal, da je Rusija odpravila smrtno kazen in jo hvalil radi "njene" naprednosti. Nihče pa ni napisal, koliko ljudi dajo ruski komunisti brez procesa ubiti, koliko jih dnevno umrje po taboriščih in da je prekleto lepa naprednost, če me mes otsmrti obsodiš na 20 ali celo 25 let suženjskega dela in umiranja.

Ena resnica vlada danes v svetu: Kdor komunizma ni sam okusil, ne ve, kaj komunizem je. Kakorkoli sodite Vašega sedanjega predsednika Trumana, mu morate priznati, da mož komunizem pozna. To kažejo njegove izjave. Zato uživa nase simpatije. Mi bi želeli, da bi bilo na svetu več Trumanov, potem bi bila komunistična nevarnost mnogo manjša. Tako pa zanje komunizem največ uspehov, ker ga ljudje ne poznajo in ker mu nasedajo.

Vašemu listu, ki od vsega početka stoji na pravi liniji, ne bi želel, da bi tudi našota kakorkoli pomagal komunizmu. Mišlim, da tega tudi Vi ne želite. Vas pozdravlja Vam udani: R. P. Nemčija.

Ivan Jandi, ima važno vlogo v filmu "The Search." V vlogi nastopa kot Karel Malik. Film je posnetek resničnega upljenja, ki so ga morali prenesti begunci v raznih deželah Evrope. Slika bo kazana danes in jutri v Norwood gledišču. Gotovo si ogledite to pretresljivo sliko iz resničnega življenja.

Predsedniška kandidata bosta govorila v Clevelandu

Washington. — Predsednik Truman bo dne 26. oktobra v Public Hall v Clevelandu imel velik volilni govor. Naslednji dan dne 27. oktobra pa bo govoril ravnatom republikanski kandidat governor Thomas Dewey.

Pakistan v skupni borbi proti Izraelu

Pariz. — Delegat nove indijske države Pakistan je povedal Zvezi narodov, da njegova država in narod nikoli ne bosta priznala nikake izraelske države in se bosta proti njej borila do konca. Arabski narodi so s tem dobili kar pomembnega zaveznika. Pakistan šteje 80.000.000 ljudi. Pakistanski delegat je uporabljal mnogo ostrejšo izražanje kot pa drugi arabski zastopniki.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Poroka. — Jutri ob 9 dop. bosta poročena v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti Miss Mary Kavas in Mr. Raymond A. Streiner. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Anthony Kavas, ženin je pa sin poznane slovenske družine Mr. in Mrs. August Streiner iz 898 E. 75. St. Vse najboljšee želimo mlademu paru v novem stanu.

Na vinski trgatve. — Kdor Clevelandčanov bo imel v nedeljo popoldne čas, naj se pelje na Makovčovo farmo v Geneva, O., kjer se bo vršila imenitna vinska trgatve z vsemi ceremonijami, ki so na taki prireditvi. Grozdje je že zrelo, mošt se že cedi izpod stiskalnic, torej dober tek in na zdravje!

Veterani vabijo. — Euclidski veterani vabijo, na ples jutri večer na Recher Ave. Al Struklova godba bo igrala.

Pripisovanje obresti. — St. Clair Savings & Loan Co. naznanja, da bo obrestovala vse nove vloge, ki jih sprejme do 11. oktobra, od 1. oktobra naprej. Vsaka vloga je zavarovana za \$5.000.

Na bolniški postelji. — Poznani Anton Vidervoj iz 1364 E. 43. St. se nahaja doma na bolniški postelji. Prijatelji bodo zelo dobrodošli, če ga obiščejo.

Dodatna zahvala. — Mrs. Mary Zavašnik se želi tem potom iskreno zahvaliti pogrebniemu zavodu A. Grdina in Sinovi za vso postrežbo in naklonjenost ob času smrti njenega moža Mihaela Zavašnika.

Pridite na sejo. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ ima svojo redno sejo v nedeljo ob dveh popoldne v navadnih prostorih SND na St. Clair Ave. Članstvo je vabljeno, da se polnoštevilno udeleži.

NOVI GROBOVI

Louise Jadrich. — Po dolgi in mučni bolezni je preminula v Lakeside bolnišnici v četrtek zvečer ob 6 uri dobro znana Louise Jadrich rojena Sotlar, stara 53 let, stanujoča na 948 E. 207 St., Euclid, O. Tukaj zapuščala žalujočega soproga John, ki je zaposlen pri Ameriški Domovini; sina Eugene, hčer Lillian omož. Miklausich, zeta Ludvika, vnukinjo Patricia in več sorodnikov. Rojena je bila pri Sv. Duhu pri Krškem na Dolenskem kjer zapuščala več sorodnikov. Tukaj je bivala 43 let. Bila je članica dr. Lipa št. 129 SNPJ in Slov. Ženska Zveza št. 14. Pogreb bo v ponedeljek zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 468 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in na to na pokopališče Kalvarija. Truplo bo na mrtvaškem odru od dveh v soboto popoldne dalje.

Palestina je na dnevnem redu

London. — Zunanji minister Ernest Bevin je pozval Zvezo narodov naj hitro odobri načrt grofa Bernardotte o ureditvi Palestine. Zastopniki Arabcev so se z ostrimi besedami izrazili proti vsaki nasilni ureditvi palestinskega vprašanja. Francija pa tudi podpira Bernardottejev načrt in mnogo drugih zastopnikov narodov ta načrt odobrava.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
 6117 St. Clair Ave., Cleveland 4, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
 Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	OCTOBER	1948
S	M	T
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$8.50 per year;
 \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 193 Fri., Oct. 1, 1948

Kaj se je zgodilo v Parizu

Zavezništvo, v drugi svetovni vojni porojeno, je prenehalo. Sovjetska Rusija je sedaj na zatožni klopi, kamor so jo posadili njeni lastni prejšnji tovariši. Sodijo, da je to najvažnejši dogodek v povojnem razvoju in zelo napeto zasledujejo kaj bo sledilo.

Tako se je zaključila politika Churchillove in Rooseveltove zmote, usodne zmote, ki je človeštvo stala milijone žrtev, angleški in ameriški narod pa šele začenjata palčevati njen račun.

Churchill in Roosevelt sta komunizem odlično poznala. Imela sta najnovejša poročila o sovjetski igri s Hitlerjem proti Poljski in proti zapadu. Vedela sta, da je boljševiška diktatura groznejša, kot pa nacistična. Oba sta dobro vedela, da je Sovjetska Zveza proti vsem svojim načrtom in proti njeni drugačni volji bila začasno potisnjena v zavezo z Anglijo in Združenimi državami. Vedela sta, da je ta zaveza nenaravna, nelogična in bo prenehala kakor hitro ne bo imela proti sebi neposredne, skupne nevarnosti.

Ves vojni čas se je čutilo kako neenotni so zavezniki napram enotnemu bloku Hitlerjeve osovine. V tem poslednjem taboru se je vsak dan čutila enotna volja vseh udeležencev, enak način izražanja, isti cilji. Na drugi strani pa je med Sovjetsko zvezo in zapadnimi zaveznikoma vedno, od prvega dne zavzeštva bil prepada. Vsak dan so bili spori med komandami, tako hudi, da je samo ponižnost in potrpljenje zapadnjakov ta vojni blok kolikor toliko z največjimi mukami držalo skupaj. Hitler je to vedel. Ni neopravičeno upal, da se mora ta nenaravna zaveza nekega dne nehati. Ni neopravičeno upal, da bo razvoj stvari sam potisnil Sovjetsko Zvezo nazaj kamor je ves čas spadala, v zavezo totalitarnih sil, v zvezo: Hitler — Stalin — Hirohito — Mussolini.

Churchill in Roosevelt sta se tega neprestano bala. Vedela sta, da moreta vzdržati Sovjetsko zvezo v zavzeštvi le, če ta vsak dan čuti, da je to zanjo debelo dobičkonosen posel. Morda je Roosevelt resnično veroval, da bo z ženeroznostjo sovjetske vlade pridobil in prepričal da je ameriško-sovjetska vzajemnost nujna in za Rusijo najkoristnejša, morda pravimo ali dvomimo, vemo pa prav dobro, da Churchill tega nikoli ni niti za trenutek upal. Churchill se je sovjetov samo bal. Samo prežal je, da bo pariral, ko si bosta Hitler in Stalin zopet segla v roke in skupno udarila proti zapadu. V tem strahu je bilo bistvo gonilne sile Churchillove vojne politike.

Zato je vsak sestanek velikih treh pomenil zmago Stalina in poraz drugih dveh. Enostavno ni šlo za nič drugega kot zato, kako Stalina zadovoljiti. Kot nenasični zveri sta metala pod noge Poljsko in Jugoslavijo, baltijske države in vse ozemlje in narode satelitov, ki jih je gospod Jože zahteval.

Atomsko bomba je končala vojno in to strahotno nemoralno igro. Žrtvovani narodi v Evropi in Aziji so šli v rdečo klavnico. Svet je gledal gladiatorsko igro in sedaj tri leta vsak dan poslušal strahoten vik žrtvovanih: "Morituri Te salutant. Pozdravljajo umirajoči." Klici prvih žrtev po vojni so še bili v času, ko so ušesa zapadnjakov bila polna vojnega šundra in niso razločevala med ubijanjem po zločinskih političnih nagnejenih in ubijanjem v vojni. Proti komunistični boji v Jugoslaviji so bile afetrice, ki so jih odpravili z grdimi lažmi ali pa gesto zaničevanja. Posebno angleška vladna ekipa je bila cinična.

Pa se je klic "Umirajoči pozdravljajo" dvignil iz Bogarije, ki je imela zavzeštvi vojni svet, kot svoje začasno nadzorstvo, pa se je po pol leta kasneje ponovil iz Rumunije in čez leto iz Češko-slovaške, tiste Češko-slovaške, ki je bila po soglasnih izjavah most med vzhodom in zapadom, ki je bila vsaj za zapad dokaz, da je tudi v okviru sovjetskega bloka možna svobodna demokracija, iz tiste države, ki je bila za sovjete ves čas vojne tako zaslužna za Stalina kot je bil Mussolini za Hitlerja.

"Umirajoči pozdravljajo" je odmevalo od severnega morja do Sredozemlja preko sredine Evrope, ta klic se je valil proti zapadu in potkal tudi na angleška vrata. Kakor hitro se je rdeča zver napasla z eno žrtvijo, je stopila korak dalje, tam počela in se lepo počasi in sistematično pripravila za naslednji obed. Za njo pa je ostala puščava svobode. Puščava, divjina odkoder prihaja vedno močnejši vihar opustošenja preko celega sveta. Puščava odkoder izvirajo uničujoči vetrovi pred katerimi se tresejo vse pridobitve civilizacije in kulture, je v nevarnosti vse kar ceni in ljubi svoboden človek.

Končno je pozdravil umirajoči Berlin. Tam so pa tudi Amerikanci in Angleži sami. Imajo neko pravico, da so tam. Pravica je bila zapisana v dneh največje ljubezni med Ameriko, Anglijo in Rusijo, torej bo že pristna. Pa naj bo, še tako pristna, nič ne pomaga — zver se je enostavno pomaknila za stopnjo naprej in pripravila za naslednji obrok.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912. AND MARCH 3rd, 1933 OF "AMERIŠKA DOMOVINA," published daily except Saturdays, Sundays and holidays in Cleveland, O., for October 1st 1948.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared James Debevec, who, having duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of "AMERIŠKA DOMOVINA," and that the following is to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in Section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Editor, James Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Publisher: Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Managing Editor: James Debevec; Business Manager, James Debevec.
2. That the owners are: James Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or securities are (if there are none, so state): None.
4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders and security holders if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiants full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.
5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 9,000.

Signed: JAMES DEBEVEC.

Subscribed and sworn to before me this 29th day of September 1948.
 Marie Kracker, Notary Public.
 My commission expires Jan. 18, 1951.

BESEDA IZ NARODA

Koprive in paprika

Cleveland, O. — Zgodovina ne pozna bolj brezobzirnega, bolj samogoltnega, bolj krutega, bolj nemoralnega in bolj nečloveškega imperializma kot je imperializem Sovjetske Rusije. Ves svet to ve, tudi hribovci z zakotnih gorskih globlin to vidijo in razumejo, le sopotniki in wallacevski progresivci pri Sansu, Prosveti, Proletarcu in Enakopravnosti zvesto zatiskajo oči pred to odurno sliko in rajši neprestano opozarjajo na — požrešni ameriški imperializem (ki je v svoji "požrešnosti" zabil že težke milijarde dolarjev — ameriških, ne kitajskih — v evropsko obnovo, vključevši stotine milijonov za oslamljenjane lakote v Jugoslaviji) Saj bi jim človek že tako ne zameril, če bi vsaj enkrat vsake kvatre z mezinem pokazali na Kremlin in posteno priznali, da ni noben imperializem dober, tudi če se skoti v samem Poliburoju. Ampak bognejad, da bi se tako pregrešili zoper vsemogočeno Voljo v Kremlinu; to bi bilo toliko kot pri katoličanu bogoskrunstvo!

Vrag vzemi tako logiko!

"Enakopravnost" je zadnje čase porabila kakih petdeset klafter uredniškega prostora, da ponazori žalostno sliko degradacije urednika "Glasa S.D.Z." z nebotični višin progresivne naprednosti in koristne lahkovernosti, ka-li, v mračne nižine tistega "nazadnjaštva", ki noče peti hozane komunističnim pašam in sultanom. Urednika "E." menda vije po črevih, ker ne more razumeti te strahotne spremembe pri Tonetu Šabcu. Revez! Kako bi ga šele zavijalo, če bi skušal razumeti neprekosljivo politično elastičnost svojega "bossa", ki se je v razdobju dveh desetletij prevelil iz socialista v republikanec, iz republikanec v mašinskega demokrata, iz liberalca, ka-li, v prijatelja in zagovornika "ljudskih demokratič" iz Stalinove kuhinje in nazadnje iz newdealskega demokrata v wallacevskega progresivca. Kaj Šabec! Vatro, vam ta je šele tič!

Tako je prišlo, da sta Amerika in Anglija enkrat morali povedati, da nista zaveznici z veri in da vendar več ne kolje v njunem imenu in z njuno privolitvijo več, kakor je krala in žrla svobodo, premoženje in življenje n. pr. v Jugoslaviji, ko je še imela legitimacijo vseh zaveznikov veselil. Kar sedaj dela zver, dela v svojem imenu in ob protestih svojih bivših zaveznikov. To je prvi smisel sedanjih političnih dejanj v Parizu.

Drugo pa je izrazil zelo odkritosrčno Belgijec Spiak, ko je dejal: Bojimo se, res se bojimo, da smo sedaj mi na vrsti. In Anglež in Francoz sta mu pritrdila. V soglasnem zboru so prosili, da naj zver neha biti zver.

Ko se bodo prepričali, da to ni mogoče, bo pa svetovni politični položaj spet za spoznanje bolj razsvetljen.

Jaz sem radoveden, kaj pijejo zadnje čase pri "Proletarcu". Jaz namreč ne morem razumeti, kako bi se mogel trezen človek tako strahovito smejati pred vesoljno slovensko javnostjo kakor se "Proletarec" s člankom "Nekaj o naših stvarih" na prvi strani izdaje od 15. septembra. V njem namreč urednik očita Ivanu Molku, Charlesu Pogorelcu in Johnu Langerholcu, da so — čujte in strmite, ljudje božji! — KLERIKALCI! ("Socialisti po besedah," dobesedno grmi "Proletarec" urednik na te svoje nekdajne intimne sodruge in sodelavce in predsopotniških dni, "klerikalci pod kožo!") In zakaj jim je zabrusil v obraz tako neverjetno absurden in demagoški očitek? Samo in edino le zato, ker je "Ameriška Domovina" ponatisnila njihovo "Izjavo in program Odbora demokratske akcije!"

"Gadoimajdi," je zazijal so sed Miha, ko sem mu pokazal to prečudno pasjelogično kolo-becijo, "kaj takega pa še ne! Saj če bi to držalo, potem bi lahko samega papeža proglasili za — komunisto, kajti komunistične cajtenge priobčajo (in trgajo, se razume) tudi ceniklike ali kakor že pravijo papeževim resolucijam. For da lova Majk, kam smo prišli!"

"Kaže, da do konca," sem se zasmejal jaz. "Do konca vrvi, kakor pravi Amerikanec. Namreč naši sopotniki. In Frank Zaitz z njimi, kajpak."

Sicer pa se Frank Zaitz najbrž že bridko kesa svoje zalelosti, kajti odmevi na "Izjavo", ki jih priobča "A.D." so vse prej kot navdušeni zanjo in O.D.A. in vsi hvaležno odklanjajo Molkovo, Pogorelčevo in Langerhlcovo družščino. Ti odmevi so v resnici zanimivi. Vzeti skupaj s "Proletarčev" anatemo dokazujejo, da se je avtorjem "Izjave" posrečilo sestaviti dokument, s katerim so izzvali ogorčenje na vseh straneh, tako pri sopotnikih kot pri protikomunističnih katoličanih. Priznati je treba, da možje niso baš diplomatični.

Peter Kopriva.

V združenju je moč

Cleveland, O. — Slovani so bili nekdanj velik in mogočen narod; živeli so po vaseh in gradščih raztresenih daleč naokrog. Imeli so vsega dovolj, ker so bili delavni in dobri poljedelci. Pridelali so si vsega veliko, le eno slabost so imeli — niso se znali združiti v sili in potrebi. Ko so se najbolj veselili dobre letine in pridelka, pa je prihrumel sovražnik in jim porabral vse: pridelek, živino in najboljše žene in dekleta. Žalostni so potem opazovali uničenje in njih trud, ki jim ga je odpeljal sovražnik.

Niso si mogli in znali razložiti, zakaj ravno nje vedno napade sovražnik in jim kraje in metek, a sovražniki so vedeli, da se ne znajo združiti in si pomagati v sili drug drugemu. Pa se je pojavil kralj Samo, ki je bil njih veliki voditelj in je premišljeval, kako bi mogel združiti vse Slovane v eno samo veliko skupnost ter potem s združenimi močmi udariti na sovražnika. Res je pričel hoditi iz kraja v kraj ter vzpodbujati ljudi k združenju, da potem tako združeni skupno udarijo na sovražnika. Ni si dal miru, dokler ni resnično dosegel svoje namere rekoč: Ko bom razvil svoj prapor, vedite, da vas kličem v boj in da sovražnik prihaja; tedaj zažite kresove in hitite pod moj prapor in jaz vas povedem v boj, da pokažete sovražniku, da smo tudi mi ljudje in mu pokažemo, kaj tudi mi premoremo . . .

In res, ko je prišel sovražnik, so ga pod Samovim vodstvom strahovito potolkli. Ko je sovražnik videl, kaj je to, je ostermel in se vpraševal, kaj neki je napravilo Slovane tako močne in hrabre. Ljudje so bili veseli in ponosni, da imajo med seboj človeka, ki jim zna svetovati in jih voditi; zato so klenili in mu rekli — ti boš naš kralj Samo. Tako je postal kralj Samo vladar da malo takih, dober, pravičen do svojih ljudi, a neizprosen do svojih sovražnikov. Tudi kralj Samo ni dobil vsake vojne, a ne po svoji krivdi, ampak po krivdi ljudi, ki ga niso hoteli poslušati. Zato je pa ob drugih prilikah nastopil bolj previdno in odločno.

Prav temu podobno je bilo tudi pri nas v Clevelandu in Iržavi Ohio. Nismo se mogli združiti in nastopiti posebno Slovani smo si bili vedno v laseh, da nismo mogli nikdar zmagati pri nobenih volitvah; nasprotnik nas je porazil in nam vzel vse pravice, ki so na po vsej pravici pristojale in s tem tudi naš ugled. A pojavil se je mož, ki nas je začel vzpodbujati in nam kazati pot do zmage, če bomo nastopili skupno in bomo velika sila, ki se nas bo vpoštevalo kot ljudi in silo, ki se zaveda, da ima svojega Sama in vodjo.

To je bil naš Frank J. Lausche, ki se je pojavil najprej kot sodnik, potem kot župan mesta Clevelanda in nazadnje kot guverner države Ohio. On je resnično ustvarjen za voditelja in neumorno dobrega prijatelja ljudstva. Samo pogledmo, koliko dobrega je on že storil za ljudi v državi Ohio in še posebej za naš Cleveland. Lahko smo ponosni nanj in da se je ravno iz naše srede pojavil mož, ki ga lahko nazivamo naš "kralj Samo," kar tudi je.

Dragi volivci v državi Ohio, poslušajmo našega Sama, našega vojskovodjo, pojdimo z njim, kamor nas on vodi, ker on nam kaže pot do zmage. Ne njemu v korist, ampak nam vsem. Boljšega in bolj poštenega moža ne bomo dobili nikjer, kot je on. Ti pa, dragi naš Samo, Frank J. Lausche razvij svoj prapor, poklič nas in mi bomo šli za teboj do zmage, da se dvigne zopet naš ugled in da bo imela naša država Ohio zopet moža na krmilu

Pri "Treh rožicah" smo zavili s Poljanske ceste na Šentpeterski most, kjer je naš poveljnik Ivan ukazal odmor. Potrebno smo bili počitka po strumenskem korakanju doli po Poljanski cesti.

"Fantje," nas je počastil poveljnik s slavnostnim nagovorom, "zdajje bomo pa eno rekli, kakor se jo reče enkrat za vselej. Prav tele na mostu jo bomo vzdignili in vsi ljubljanski kifelci lahko pridejo nad nas in ne bomo odnehali, da jo povemo do konca. Nič ne odjenjajte, kadar boste odpeli usta. Še nikoli nismo tako, kot bomo zdajje. Našemu odličnemu članu jo bomo dali za slovo, da mu bo zvenela po ušesih, koder bo hodil, kjer bo bil po svetu. Vselej kadar mu bo potrkala na ušesa in sladkem spominu na naša občestvo, mu bo ožmela srce, da nam bo dal lepo misel sem čez morje."

"Zapeli bi raje," omeni njegov brat Tone, ki ni dal dosti na slavnostne govore. "Tudi jaz sem mnenja, da dajmo, kakor nismo še nikoli. Če bomo pripravo izbrali, jo bo nosil s seboj v tujini. To vem, saj sem bil tudi jaz že v Ameriki in drugega mi ni bilo v ušesih kot naša pesem, ki sem jo prinesel s seboj."

"Videti je," povzamem še Srečo Zalokar, "da smo najeli Šentpeterski most za slavnostne govore. Ni pripraven prostor, fantje, za take prigode. Če bomo začeli, povzemi, Ivan, če bomo pa samo besedičili, si lahko še dosti povemo do kolodvora. Torej, dajmo že."

"Siti ste, kanalje," nas posvari Ivan. "Kam se pa vama dvema mudi, ki bosta še mandala po ljubljanskem blatu. Če bi že naš Japec godrnjal, ki gre po svetu, bi nič ne rekel. No, pa dajmo. Tisto bi, sem se nameril: Pa ta jutranja zarja . . . Lepo polahno pričnimo, potem pa polagoma iz prs, glasneje in glasneje in ko pride beseda . . . zbudila je fanta spred okna mojega . . ." takrat pa dajte, kar premorete, da se bo od vrabič gor v grajskem drevedu prebudil in začudeno pomežikoval dol v Ljubljano, enčes kaj za en hudnik je pa doli v mestu, ki take počenja-jo."

In zapeli smo, kakor nismo še nikoli, se mi je zdelo. Več kot 35 let je že od tedaj in še vedno mi zveni po ušesih. Vselej, kadar mi lepa melodija te pešmi potrkava po ušesih, se spominim na tri najboljše prijatelje, s katerimi smo jemali slovo tam na Šentpeterskem mostu tiste noči. S tisto pesmijo so mi dali na pot zares nekaj,

kakršnega potrebuje. Dragi volivci, ne pozabimo na 2. novembra na volivni dan ter pojdimo vsi na volišče, brez izjeme in postavimo na prestol našega Frank J. Lauscheta.

Frank Dragolich.

Po kosilu

Ali vam smem ponuditi vinček iz mojega vinograda?
 O, ga že poznam.
 Ste ga li mar že pokusili?
 Da.
 Kdaj, kje?
 Malo prej v solati.
Dober sluga
 Gospod: "Janez, v omari za mojo obleko so—"
 Sluga: "Cigare."
 Gospod: "Kako ste jih našli?"
 Sluga: "Izvrstne"

ki je bilo vredno več, kot more lupiti denar. In kar je največ vredno, še vsi trije me čakajo, kdaj bom prišel domov, da bomo spet stopili tje na Šentpeterski most in še enkrat rekli tisto. Bi jo, to vem, čeprav se mi zdi, da bi jo nekoliko bolj zlahkama po 35 letih, če bi se znašel tam že danes. Tako pa, kaj vem . . . nihče ne ve. Lahko rečemo: Velika je bila ljubezen, še večje je upanje b'lo.

"Še nikoli poprej nisem tako pritisnil," je spregovoril basist Srečko. "Kaj se ve, morda nikoli več ne bom, za tako priliko že ne. Vsak ne premore takega basa, če kaj vem."

"Zares smo jo lepo zapeli," sem jih pohvalil, "nikoli mi ne bo šla iz spomina, vam prisežem."

"Za rante pri mostu sem se držal," omeni Matičičev Tone, "da sem višje zagrabil s tenorjem."

"No, ja, saj ni bilo napačno," je priznal Ivan, ki je bil vedno naš pevodnja in ki nas je ozmerjal, če je šlo kaj napek. Nikoli mu nismo zamerili, pa tudi poslušali ga nismo dosti, kadar ga je bilo par litrov že pod kapo.

Napotili smo se proti kolodvoru. Ni nas vzelo toliko časa, kot je Srpanovega Lojzeta. Ta je šel namreč skrivaj, to se pravi, da je pozabil vprašati za dovoljenje cesarske armade, ki bi čvstemu fantu in izučnemu krojaču gotovo ne dala karte v Ameriko. To je Lojzek dober vedel, pa je šel tako, kot mnogo drugih pogumnih pred njim — skrivaj. Pripeljal se je v Ljubljano, potem je šel pa v Šiško, da bo stopil tam na vlak in se odpeljal z Gorenjcem na Koroško in od tam v Švico, kakor ga je podučil agent. Na ljubljanskem kolodvoru je bilo za take nevarno, ker tam je pazilo nanje bistro oko detektiva, ki je že od daleč spoznal uhajaja. Zato so taki stopili v vlak v Šiški, kupili vojni listek do Beljaka, ali kam in se odpeljali brez prtljage, seveda. Na Koroškem so jih znali agentje spretno spraviti čez mejo v Avstrijo, takrat so pa že lahko vriskali in peli.

Lojzek jo je možko ubiral v smeri proti Šiški, kakor so mu povedali za pot. Za njim so šle tri ljubljanske barabce, ki so menda spoznali v kmečkem fantu kaj posebnega, ker eden je rekel naglas: "Tale gre pa najbrže v Ameriko." Lojze se je na smrt prestrašil misleč, da ga že imajo. Čakal je, da mu bo kdo položil roko na rame ter mu v imenu postave naznanil, da bo šel na rčet, ker jo hoče popihati v Ameriko. Ker nekaj časa ni bilo nič, je zrasel Lojzetu pogum. Sklenil je, da bo prijel vraga naravnost za rožičke, kar bo, pa bo. Naglo se je okrenil in šel nazaj mimo tistih barabce. Ko je šel mimo njih, jih je izzivalno pogledal v oči, kot bi hotel reči: al, pa se dajmo, če vas je kaj, gliste. Nič mu niso hoteli in Lojze je možko koračil in šel naprej, da se je končno izgubil, da ni več vedel, kje je Šiška, katero je sicer poznal po pesmi: "Pa sem v Šiško v vas hodil," tam ni bil pa še nikoli. Vprašati si ni upal nikogar, da ga ne bi kdo spoznal za uhajaja. Menda je premeštral pol Ljubljane, predno je srečno našel slavno Šiško in kolodvor. Potem mu je šlo pa vse po sreči in še danes se rad spominja na tisti dan, se je blodil po Ljubljani.

FR. JAKLIČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

Pa na Bloke naj sporoči, ki naj grede v Nadlišku opravijo. Kdo drugi naj pa gre s pričami v Škocjan in naj pošče Dolharja, ki je moj prijatelj, in naj mu pove, kaj smo se zme-nili in da sem jaz rekel, da mo-ra vse privedi pod grad. Ta me bo gotovo ubogal, ker sem mu že marsikakšno pravdo do-gnal. Trije pa naj stopijo v Lašče in Polje. V Polju je Mi-šek doma. Sva kakor brata. Pri 'Franci' pod Sv. Florija-nom sva ga že dostikrat sekala. Ako ni imel denarja, sem pa jaz plačal. Ta se mi je več-krat pobahal, ko je bil popol-noma trezen, da ima vse Polj-ce v torbi. On je poln svobode, ga ne bo treba prav nič pre-go-varjati, samo povejte mu, kaj jaz hočem. Ta bo udaril po torbi in iz nje se bo vsulo Polj-cev kot listja in trave in vsak bo imel fovč za pasom, s kate-rim režejo in koljejo. Taka bo naša vojska. Ni šent, da bi se Turjak ne potresel."

Množico so obšli občutki zmage. Dajala si je duška z vsemogočim vzklikanjem, ma-hanjem z rokami, ploskanjem. Rjovel so in tulili ter se obje-mali.

"Na Turjak! Na Turjak! Po urbar!"

Krivanoga se je bil medtem otešal z vinom, ki je bilo pri-pravljeno v majoliki na mizi, in je potem zopet nadaljeval: "Poguma" nam ne manjka, samo prijete moramo prav, da se nam vsa stvar ne spesne."

"Postušajmo!"

"V grad gremo v sredo zve-čer. Ko bo zazvonilo Marijo, tedaj mora vstati moški in iti od doma na zbirališče. Nobe-

den ne sme povedati, kam gre in čemu bo potreboval sekiro in kramp. Drug drugega ne sme poznati, ne sme ogovarjati. Klobuk na oči, pruštof narobe! Preden greš od doma, sezi z ro-kami med istje in si s sajami namaži roke in obraz, da boš črn kakor noč, da te nihče ne bo spoznal. Hudič je prišel, bodo dejali, sto hudčev, ves pe-kel je prišel po nas in obšel jih bo tak strah, da bodo kar ko-pneli in od groze mrli. Mi bo-mo pa rjovel: Kje je urbar? Glavo ali pa urbar!"

Vrenkova hiša se je tresla od pritrjevanja in navdušenja, ki so ga izzvale Tonetove besede, in slišati je bilo vse vprek:

"Ta je pa moder. Tone zna! Za sto dohtarjev. Modrejšega pa ni. Bomo šli!"

"Jaz sme vaš general," je zo-pet povzel Tone. "Pošten ge-neral sem, ki sem vam vse po-vedal, kar mislim in kar name-ravam. Vsi moramo vedeti eno, to se mi zdi prav in po-šteno. Tega pa ne sme vedeti nihče drugi. Nikomur ne po-vejte, še svojim ženskam ne, da ne bo zvedela gospoda, ki bi potem urbar skrila. Tudi jaz moram imeti pruštof. Preskr-bite mi ga! General mora biti kakor vsak."

Veliko veselja je zbudil To-netov domislek.

"Povedal sem vse, kar je treba vedeti. Postaj sem že ves suhoten, zato sprejmite zadnje moje današnje povelje: Mo-žje, pojdite iskat zaveznikov! Vse, kar lazi pod oblastjo Tur-jačanov, mora na noge. Ko bo-do v sredo zvečer odpeli zvono-vi angelsko češčenje, tedaj gre-mo s krampi in cepini in nasko-čimo izanski grad; še tisi ve-čer tudi pogledamo v farovž, v katerih bukvah imajo zapisan pasji snop. Ko se bo v četrtek zjutraj delal dan, tedaj bo pa začelo biti po vseh cerkvah plat zvona in na to znamenje se mo-ramo vzdigniti vsi, prav vsi; krenili bomo po cesti v Turjak, gredeč bomo pa še v Namrslju naše reči v red deli. Povo-sod bo grmela naša misel in strah poj-de pred njo na vse strani, ko se bo razlegal v viharju naš klic: Glavo ali pa urbar!"

"Glavo ali pa urbar!" je od-mevalo iz hrupnega navduše-ja.

In še enkrat se je povzpel Tone Krivanoga, zagnal svoj klobuk v kot na peč in udaril z vso silo svojih prsi:

"Tlaka in desetina mora preč, ne bo nas drla graščina več!"

Vzkipelo je ljudsko morje ter vršelo in šumelo, da so tonili klci navdušenja, da se ni razu-mela nobena beseda, da so lju-dje dejali znamenja sporazu-mevanja in si razodevali misli le s stiskanjem rok in objema-njem. Le polagoma si je utrla veljavo geslo, ki je tako razi-gralo izanska srca, ki je dalo duška njihovim nagnjenjem, ki je prihajalo iz globin:

"Glavo ali pa urbar!"

In še tisto uro so se razšli od-poslanci na vse strani, da izpol-nijo povelje, da zbero vojsko, ki bo iztrgala urbar iz graščin-skih krempljev in osvobodila kmeta, kakor je bila volja ce-sarjeva.

Glavo ali pa urbar!"

(Dalje prihodnjé)

John Modlnikar
DRY CLEANING
LIKAMO IN POPRAVIMO
EKSPERTNO DELO

Moške obleke zlikamo tako hitro, da lahko kar pri nas počakate nanje

1136 E. 71 St. UT 1-0355

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

svoje gore. V letih pred zadnjo svetovno vojno je bilo zelo raz-vito planinstvo. Vse je smatra-lo za velik užitek in za lep šport, če je kdo pohitel v gore, v božjo naravo. Planinsko društvo je skrbelo za razne kočice po gorah, kjer so našli planinci okrepčilo, zavetje in prenočišče.

Tudi po vojni Planinsko dru-štvo zopet razvija svojo delav-nost. Zgradili so na Doliču pod Triglavom letos novo kočico. To kočico najlažje dosežejo turisti iz Trente na Primorskem. Zato je Planinsko društvo kočico izročilo v oskrbo Primorcem.

Podružnica Planinskega dru-štva v Slovenski Bistrici na šta-jerskem je sklenila, da dogradi letos kočico pri Svetih Treh Kra-rljih na Pohorju.

HUDO JE PISATI ZA KOMUNISTE. — Partizan France Kosmač je napisal "Partizanska zgodba." Človek bi mislil, da je napravil pisatelj veliko uslu-gu partizanom in komunistom na sploh. Pa ni. Partizanski kritiki pravijo, da ni znal zaje-ti veličine partizanskega življe-nja, zato pripovedovanje ne

zgrabi; je brez zanosa in brez izraza življenja. Njegovi parti-zani nimajo življenjske sile. — Tako so zdelali Kosmača, ki je sam partizan. Morda je pa fant res zadel, da nima partizanstvo življenjske sile?

VSE V LUČI KOMUNIZMA. — Ko pišemo o tem, kako težko je vstreti komunistom, naj po-vedemo, da se je dr. Cene Logar, velik komunist iz dobe partizan-stva, znesel celo nad francosko zelo zmešano filozofijo eksis-tencializma (Lj. pr. 18. jul.) Sloveskim komunistom pripo-veduje, da je to buržujska filo-zofija in izraz krize v meščan-ski družbi. Zato pa da Ameri-kanci to filozofijo podpirajo proti komunizmu. Tako presoja komunist vse samo v luči ko-munizma. Povsod vidi strahove ameriškega kapitalizma.

PODONAVSKO VPRAŠA-NJE V HAAG? — Pisali smo o podonavski konferenci v Bel-gradu, ki se je vršila in izvršila čisto tako kot je diktiral ruski zastopnik Višinski. Sprejeta je bila pogodba o plovi po Dona-vi samo od držav, ki so odvisne od Rusije. Amerika, Anglija in

Francija niso podpisale in so iz-javile, da se ne smatrajo vezane po tej pogodbi.

Sedaj prinašajo listi vest, da morda grede Angleži s tem vprašanjem pred mednarodno razsodišče v Haagu. Prepriča-ni so namreč, da je Rusija kr-šila pogodbo iz leta 1921.

Ko pišejo listi o tem vpraša-nju mislijo, da je tudi Jugosla-vijaj, ki je na podonavski plovi močno zainteresirana, zelo malo zadovoljna s pogodbo, kot jo je Rusija diktirala. Rusija da po tej pogodbi dejansko kontrolira vse druge. Jugoslavija ni na konferenci ugovarjala, ker je hotela na vsak način pokazati, da drži s Sovjetijo čez drn in trn. Tako je hotela dokazati, da so neresnične trditve Kominfor-me, da Tito ni zvest Moskvi. Stvarno pa Jugoslavija pogode-bi ni vesela, ker tudi njeno plo-vidbo ovira.

ARGENTINA, JUGOSLAVI-JA IN DOLARJI. — Jugoslavi-ja in Argentina sta podpisali 7. junija trgovinsko pogodbo. 23. avgusta pa je bil podpisan še dodatni protokol. Po tem podat-ku je Argentina dolžna kupiti jugoslovanske blaga samo za 70% tega, kar Jugoslavija kupi v Argentini. Ostalih 30% mora Jugoslavija plačati Argenti-ni v dolarjih. Plačati seveda, če jih ima. Če bo manjkalo dolar-jev, bo trgovina zastala.

REGULACIJA REKE BOS-NE. — Reka Bosna, ki je gla-vna reka v Bosni in daje deželni ime, de'a pri mestu Zenici ovi-nek, ki ovira razvoj mesta. Za-čeli so kopati za reko novo stru-go v daljavi ene milje. Delo ho-čejo vsaj delno izvršiti s tako imenovanim mladinskim prosto-voljnim delom. Prišlo je na delo več mladinskih brigad. Tudi eno iz Slovenije so poslali na delo v daljno Bosno. Dela so začeli 1. avgusta.

KURŠUMLIJA — PRIŠTI-NA. — Otvorili so železniško progo, ki veže Kuršumljijo s Prištino na Kosovem polju. Ta-ko je izvršen star projekt za zboljšanje jugoslovanske želez-niške mreže.

KAKO SE TITO VOZI. — Dopisnik nekega tujega lista piše: "Zadnjic sem srečal Tita na njegovem posebnem luksuz-nem vlaku. To ni bil več skrom-ni vodja gerilskega boja. Nosil je belo uniformo, čevlje iz laki-ranega usnja, ves v zlatih okra-skih. Tudi okoli kape je bila zlata vrstica, na kateri je bila pritrjena rdeča zvezda. Vlak je bil sestavljen in dolge vrste luksuznih bagonov. V prvem in zadnjem je bila osebna straža. Na enem vagonu avtomobili maršalovi. Hrana, ki je bila servirana v tem vlaku, je bila najboljša, kar sem jih zavžil v Jugoslaviji. Iz Titovih besed v razgovoru se je čutilo, da se zelo zaveda, kakor da je on edi-ni rešitelj Jugoslavije."

Tako se torej Tito vozi. Ka-ko dolgo še?

Deček žalostno stoji ob ograji in gleda na dvorišče, ker ve, da je tam mnogo dečkov in deklic — sirot, za katere je preskrbljeno iz Community sklada. Ve, da je dom za mnoge, ki so kot on sirote brez očeta in matere. Sicer mogoče, ne ve, da so tiste sirote preskrbljene zato, ker mnogi dobrosrčni ljudje velikodušno pri-spevajo v Community sklad za njih vzdrževanje.

Letošnji cilj Community sklada je da se zbere v Clevelandu in okolici \$5,200,000 v ta sklad.

Geslo je: "Daj in daj veliko!" Te besede bi morale glasno odmevati med nami v času te kampanje in zavedati se moramo, da je na stotine potrebnih bolnih, pohabljenih, ostarelih in otrok-sirot, ki bodo dobili od tega pomoč.

Dolžnost nas vseh je, da pomagamo v kampanji "The Com-munity Chest of Greater Cleveland," ki bo trajala od 18. do 28. oktobra.

Komunistični razgrajči v Berlinu. — Komunisti v Berlinu so že večkrat poskušali z razgrajanjem ovirati zborovanje nekomunističnega mestnega zastopstva v mestni hiši v Berlinu. Zgornjo skupino rdečih razgrajčev je ujel fotograf na film pri njih nasilnem razgrajanju v mestni hiši 6. septembra.

ČRNOGORCI V BELGRA-DU. — V Belgradu je sedaj mnogo Črnogorcev. Ti so dobri komunisti, zato na dobrih me-stih. Pravijo, da noben črno-gorec v Belgradu ni navaden delavec. Oni so oficirji, uradni-ki raznih ministrstev, zlasti pa Ozne. Naselili so se po lepih vi-lah na Dedinju, ki jih je vlada zaplenila. Na njih račun pojo Belgrajčani:

Prodaj sem kozo na Cetinju In si kupil vilo na Dedinju.

MALI OGLASI

PRINAS
dobite ta teden lepo za-
logo doma soljenega in
prekajenega mesa izvrst-
ne domače suhe klobase
po zmernih cenah, sveže
vampe po 25c funt in
vsak ponedeljek sveže je-
trne in krvave klobase.
Se priporoča
OGRINC'S MARKET
6414 St. Clair Ave.

Prodajamo
MOST
s farme
Za informacije pokličite
Mary Vodičar
847 E. 236 St.
REDWOOD 5315.

Hiša naprodaj
Za 1 družino, 8 sob, furnez,
vse v najboljšem stanju. Naha-
ja se na E. 72 St. Za informa-
cije pokličite HE 2116 ali se
zglasite na 6210 White Ave.
(195)

Stanovanje iščejo
Mož, žena in hči iščejo 3 ali
več sob pri Slovencih. Kdor ima
kaj primerne, naj pokliče po
5 zvečer EX 0474. (195)

Pohištvo naprodaj
Naprodaj je pohištvo za 4
sobe. Kdor kupi, vzame v na-
jem stanovanje, ker odhajamo
iz mesta. Zglasite se na 5516
Carry Ave. zgorej, spredaj.

ANTON HIBLER
iz starega kraja izučen
URAR
Se priporoča za v to stroko
spadajoča dela
6530 St. Clair Ave.
Tel. EX 8316
(Fri.-x)

**PAPIRAMO IN BARVAMO
SOBE**
Prvovrstno delo, zmerne cene. Po-
kličite, da vam damo prost proračun
Imamo parni kotel za odstranjenje pa-
pirja.

GEO. PANCHUR in SINOVI
16609 Waterloo Road
KE 2146
**BARVE IN STENSKI PAPIR V
NAJNOVEJŠIH VZORCIH**

**ZA DOBRO PLUMBINGO
IN GRETJE POKLIČITE**

A. J. Budnick & Co.
PLUMBING & HEATING
6631 St. Clair Ave.
Bus. Tel.: UT - 1 - 4492
Residence POTOMAC 0641

SLOVENSKI URAR
JOHN BARTOL
(Štajerc)
ki je preje bival na 5600 St.
Clair Ave. naznanja starim in
novim odjemalcem, da sedaj
posluje na
6519 St. Clair Ave.
Popravlja vsakovrstne ure
in zlatnino

Ako rabite cvetlice, vence in drugo,
obrnite se na svojega slovenskega
rojaka
Frank in Josephine Gartroza,
lastnika

YALE FLOWER SHOPPE
7910 St. Clair Ave.
Telefon: HE 3370
Na domu: EN 6157

DELO DOBIJO

Help Wanted
in kitchen — tavern. Good home
and good pay. Room and board.
References. Slovene people.
Chardon, Ohio. For further in-
formation phone PO 8848.
(197)

MALI OGLASI

New Roofs!
Of the highest quality. All
colors and blends. Free esti-
mate. Cleveland's fastest grow-
ing roofers.

Tarpley Roofing Co.
726 E. 125 St.
GL 8638 (195)

Truk naprodaj
¾ ton Chevrolet v prvovrst-
nem stanju, mala miljaža. Po-
kličite KE 5152. (193)

Bungalow naprodaj
Nekaj posebno finega, ima 4
sobe in pol. Kopalnica iz plošč,
plinska gorkota, velike shrab-
be za obleko, klet pod vso hišo
in podstrešje. Nahaja se blizu
222. ceste. Cena samo \$10,600.
Imamo tudi več drugih finih
vrednot naprodaj. Vprašajte
Lou Herzog & Associates
620 E. 200 St.
KE 3970 (193)

Za 3 družine
Naprodaj je hiša za 3 druž-
ne blizu cerkve sv. Jožefa, se-
verno od St. Clair Ave. Je v ze-
lo lepem stanju. Pokaže se po
dogovoru. Vprašajte pri Tiso-
vec Realty, 1366 Marquette Rd.
EN 4936. (193)

Ugoden kup
2 nova bungalova zdaj v delu
na 19515 Meredith Ave. in 951
E. 237 St.
Za 2 družini in dvojna gara-
ža, zidana, 2 furneza na plin,
na 774 Babbitt Rd.
Novo tovarniško poslopje za
vsak namen, na 23500 Lakeland
Blvd.
Vse hiše v slovenski naselbi-
ni, blizu cerkve in šole. Vprašaj-
te pri
John Robich
KE 5152 (193)

Hiša za eno družino
Naprodaj je šest-sobna lese-
na hiša na Kewanee Ave. od
185 ceste; 3 sobe spodaj in 3
sobe in kopalnica zgoraj. Vse
udobnosti, garaža za 2 avtom-
bila, širok cementen dovoz. Ta-
koj prevzem; cena zmerna. Za
nadaljna pojasnila se zglasite
pri

East Shore Realty
778 E. 185 St.
IV 6561 zvečer KE 1691
(Tues., Thurs., & Fri.)

Sobe v najem
V najem se oddajo 2 ali 3 so-
be na 24114 Highlan Rd. blizu
Euclid Ave. Več izveste v trgo-
vini na 6214 St. Clair Ave.
(193)

Hiša za 2 družini
Naprodaj je hiša za 2 družini
na 6213 Glass Ave., 6 in 6 sob.
Blizu cerkve in šole sv. Vida. Je
prazna in na 6213 Glass Ave.,
Blizu cerkve in šole sv. Vida.
Je prazna in na ogled v nedeljo
od 10 do 5. Za informacije po-
kličite KE 4963. (193)

Hiša poceni
Naprodaj je hiša z ¾ akre
zemlje. Hiša ima 5 sob, to je 2
spalnici, kuhinjo, s ploščami
krita tla in stene obite s plo-
ščami, tekoča voda v kuhinji,
jedilnica, in sprednja soba. Zgo-
rej so položena tla, da se lahko
napravi 2 spalnici. Cena je \$4,-
500. Vprašajte pri Steve Pe-
korski, R. D. 3, Geneva, Ohio,
ali pri Jerry Stroinu, R. D. 3,
Geneva, Ohio.

Stanovanje iščejo
Dvoje oseb, ki oba delata, išče
stanovanje 4 sob. Kdor ima kaj
pripravnega, naj pokliče UL-1-
1068. (195)

**CERTIFIED
TYPEWRITER
SERVICE**
1127 East 66th St.
Pisalni stroji in seševalni stroji
v najem in v popravilo.
Trakovi in carbon papir.
J. MERHAR
Pokličite Henderson 9009

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek
Se priporočamo

INSURANCE
Fire — Windstorm
Automobile
Za zanesljivo postrežbo se
priporoča
Daniel Stakich
Agentura
15813 Waterloo Rd.
KE 1934
(Fri.-x)

**ZAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.**
6016 St. Clair Ave.
Tel. ENDICOTT 3113

RICH BODY SHOP
FRANK RICH, lastnik
1078 E. 64 St. — Tel HE 9231
Se priporoča za popravila in barvanje
vsakega avtomobila. Delo točno
in dobro.

Old Oxford Tavern
1014 E. 63 St. EN 9288
TONY PERUSEK & EDDIE GENSEK
Sveže pivo, žganje okusna jedila,
ribja pečenka vsak petek zvečer. Crou-
stian Tamburita.

Izgubljeni svet

ROMAN

Videli smo, kakor sem rekel, petorico živali: odrasli par s tremi mladici. Bile so neverjetno velike. Še mladici niso bili manjši od slona, med tem ko se ne bi mogla meriti z odraslimi nobena izmed poznatih zverin. Kakor škrljavec sivkasta koža je bila nalik kuščarju pokrita z luskinami in je mavrično prosevala v solnčnih žarkih. Vsa petorica je sedela pokoncu, oprta na močnejše široke repe, velikanske tróprstnežadnje noge so jim pomagale obvarovati ravnoteže, medtem ko so nagibale manjše petoprstne spodnje šape veje, ki so jih obirale. Označim vam menda še najbolj njih zunanost, če povem, da so bile slične neznansko velikim, kakih dvajset čevljev visokim kengurjem s krokodilsko črno kožo.

Ne vem povedati, kako dolgo smo nepremično stali, zatopljeni v ta porazni prizor. Močan veter je pihal naravnost proti nam, in smo bili tako dobro skriti, da nas je bilo težko odkriti. Mladici so tu in tam pričeli nerodno skakljati okoli starih, dočim se je vzpenjal odrasli par vedno kvišku in se zopet zamolko tresčil ob tla. Moč starih ni poznala menda nobenih mej: ko ni mogel strgati eden od njih šop listja v vrhu celo zanj previsokega drevesa, je zagrabil deblo s sprednjimi šapami in ga izruval, kot da bi bila to samo šiba. Ta dogodek je kazal, kakor se mi je zdelo, razen grozovito močnih mišic tudi slabo razvite

V BLAG SPOMIN
ČETRTI OBLETNIČE ODKAR
SMO PRERANO IZGUBILI
PRELJUBLJENEGA IN
NKDAR POZABLJENEGA
SOPROGA IN OČETA

Joseph Levstik

ki je za vedno zatisnil svoje
mile oči dne 1. oktobra 1944

Ze štiri leta grob Te krije,
kar si v večnost se podal,
lepše zdaj Ti solnce sije,
vsem v spominu si ostal.

Truplo tam na božji njivi
v grobu hladnem zdaj počiva,
spomin Tvoj pa neminljivi
bo živel med nami do konca
dni.

Zalujoci ostali:

JOHANNA LEVSTIK, soproga
VERONICA, hči

Cleveland, O., 1. okt. 1948.

možgane, ker se je zrušilo drevo z ropotom naravnost na glavo, in žival je ponovno žalostno zatulila v dokaz, da so lahko presegale bolečine kljub vsej velikosti njene moči. Zabliskalo se ji je menda tudi po tem dgodku, da preti v bližini nevarnost, ker je odtavala počasi v gozd v spremstvu svojega druga in treh orjaških mladicev. Videli smo, kako se le sketajo med drevjem njih luskin in se zibljejo nad grmovjem njih glave. Potem smo jih izgubili zipred oči.

Ozrl sem se na svoje tovariše. Lord John je še vedno stal nepremično s kazalcem na petelinu svoje težke slonovke, in lovska strast mu je sijala iz ponosnih oči. Kaj bi vse dal, da bi lahko obesil slično glavo med prekrižana vesla nad pečo v svojem albanijskem zavetišču! A vendar je ubogal lastno razsodnost. Zakaj vsa-ko nadaljnje raziskovanje čudežev nepoznane dežele je bilo odvisno od tega, da ne bi zvedeli o naši navzočnosti njeni prebivalci. Oba profesorja sta bila zatopljena v molčečo blaženost. V svojem razburjenju sta se nehote prijelja za roke in tako stala kakor dva otročka vpričo čudeža: angelski smehljaj se je razlil po Challengerjevem napihnjem obrazu, Summerleju pa je ublažilo navdušenje in spoštovanje sicer strupene poteze.

"Nuno dimitas!" je napolnjen zaklical, (Zdaj odpusti! Simeonove besede pri sv. Luki, 11, 29.) "kaj bodo rekli na Angleskem?"

"Dragi moj Summerlee, strogo zaupno vam lahko natančno povem, kaj bodo rekli na Angleskem," je odgovoril Challenger. "Rekli bodo, da ste nesramen lažnik in znanstven slepar, natančno isto, kar ste trdili vi in vsi ostali o meni."

"Tudi kljub fotografskim ponetkom?"

"Potvorba, Summerlee! Nerodna potvorba!"

"Pa kljub samim živalim?"

"No, s tem jim menda že lahko pridemo do živega! Malone pa njegova umazana Fleet-streetska družba bodo zdaj zavijali na vse načine, da nas proslavijo. Dne osem in dvajsetega avgusta—to je dan, ko smo videli petorico živih iguandonov sredi jase v Maple White-ovi deželi. Zabeležite to v svoj dnevnik, mladi prijatelj,

pa pošljite onim časnikarskim pisunom."

"Pa pazite dobro, da ne dobi- te poštene brce od uredništva," je dejal lord John. "V Londonu bodo namreč vse te stvari dokaj drugače izgledale, dragi moj mladenič. Marsikateri mož ničesar ne pripoveduje o svojih pustolovščinah iz strahu, da mu ne bodo verjeli. Kdo bi jim to smel šteti v zlo? Čez mesec ali dva se bo zdlo še nam vse, kar smo tu videli, kakor sanje. Kako ste rekli, da se pravi tem zverinam?"

"Iguandoni," je odgovoril Summerlee. "Njih sledove srečate lahko povsod po hastingskih sipinah, v Kentu pa tudi Suessexu. Mrgolelo jih je nekoč vse polno po južni Angleški, dokler so tam imeli zadosti primerne sočnate zelene hrane. Toda podnebje se je izpremenilo in živali so morale izumreti. Tukaj pa, kakor je videti, so ostali nekdanji življenjski pogoji neizpremenjeni, in zato so živali do zdaj ohranjene."

"Če se mi le posreči, izmazati se odtod, moram imeti eno od teh glav," je rekel lord John. "Bog ti moj, kako lepo zelenkasti bi postali od groze oni zamorci, s katerimi sem hodil na lov v Somaliju ali Ugandi, če bi zagledali kaj sličnega! Ne vem, kaj mislite vi, ljudje božji, a meni se dozeveda, da hodi- mo zdaj ves čas po jako tenkem ledu."

Tudi jaz sem bil prepričan, da nas obdaja skrivnost in nevarnost. Zdelo se mi je, da stalno preži na nas v somraku med debli nepoznana nevarnost, in če smo pogledali med temno listje navzgor, nam je zadržetelo od nepoznane groze srce. Velikanski nestvori, katere smo videli, so sicer bili preveč nerodni in mirni, da bi koga napadli, a bogve, kakih ostanki prazgodovinskega živalstva bi se lahko še našli v tej čudežni deželi, katere krvoločne in urne pošasti bi nas lahko naškočile iz svojih skrivališč med skalovjem in v grmovju? Slabo sem bil poučen o prazgodovinskem živalstvu, a vendar sem se dobro spominjal knjige, ki je govorila o strašilih, kateri bi lahko pogotnila naše leve in tigre kakor mačka miško. Kaj, če bi živele slične zverine tudi v prazgodu Maple White-ove dežele?

Usojeno nam je bilo še tekot istega jutra — našega prvega jutra v novi deželi — spoznati, kake neznane nevarnosti nas pričakujejo. Če nam bo ostala v spominu poljana z iguandoni — po besedah lorda Johna — samo kot sanje, nas bo tlačil spomin na močvirje s pterodaktili nedvomno kakor težka mora. A dovolite, da poročam natančno, kar se je dogodilo.

Napredovali smo jako počasi skozi gozd, deloma radi tega, ker je korakal lord John vedno

naprej kot izvidnik, preden smo smeli za njim, deloma pa za to, ker je vsak trenutek ostaj eden ali drugi profesor z začudenim vzklikom pred katerokoli cvetko ali mrtesom, da ugotovi nepoznano novo vrsto. Prehodili smo dve ali tri milje vedno ob desnem bregu potoka, preden smo dospeli do večje jase sredi gozda. Skozi grmovje, posejano s skalovjem, smo zagledali kamenito, razdrto planoto. Počasi smo prodirali

skozi skalovje in goščavo, ki nam je segla do pasu, pa smo nenadno začuli čudno votlo žvižganje in hreščanje, ki je kar stresalo zrak in prihajalo menda izza skalovja, ki je bilo nedaleč pred nami. Lord John je dal z roko znamenje, naj počakamo, sam pa je previdno in sključen odhitel proti steni tam spredaj. Videli smo, kako je pogledal čez njo in zopet z roko izrazil začudenje. Obstaj je ves zatopljen v nekaj, kot da bi

Grozdje in mošt!

na galone ali sode, pri naši stiskalnici

ali pa vam pripeljemo

Pokličite: GENEVA 5204, ali pišite na
Morris Cahodas — Geneva, Ohio

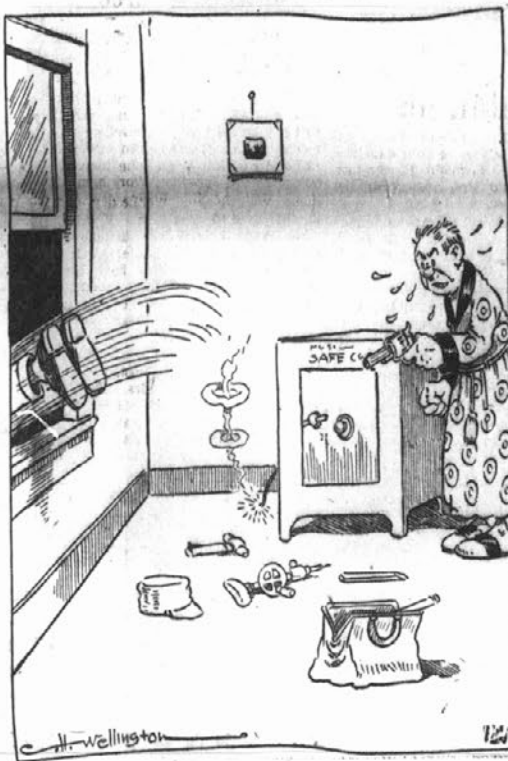
TO JE VAŠA ZADNJA PRILIKA, da se registrirate za volitve 2. nov.

Vsi volivni prostori bodo odprti 4. oktobra od 10 do 4 ter od 4 do 9 za registracijo.

Registrirati se morate, če

- Boste dosegli 21. leto starosti
- Ste spremenili bivanje
- Ste spremenili ime (z ženitvijo ali drugače)
- Niste volili zadnji dve leti.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

EXPLAINING THE NAME—Little Sandy Deemer, of Brooks ville, Pa., is amazed at the cavernous jaws of this five-pound large-mouth bass landed at Nag's Head, N. C. The all-wis fisherman is Jerry Anderson, of Columbus, Ohio, who seems only too pleased to give Sandy a better look.

pteroaktili svoje vališče. Sto in sto jih je čepelo drug poleg drugega. Ob mlakužah na dnu je vse mrgolelo mladicev in po- štastnih samci, ki so sedele na usnjatih, rumenkastih jajcih. Odtod, kjer je na kupu goma- zela in s perotmi plavalata vsa ta golazen, se je dvigalo ono nez- nosno vreščanje, ki je ostalo v zraku, pa tudi zatohli, nepo- pisno zoprni smrad, ob katerem je prihajalo človeku slabo. Vi- šje po obronkih so čepeli, vsak na svojem kamnu, popolnoma nepremični veliki, samci, ki bi bili bolj slični zbirki posušenih in mrtvih, kakor res živih živali, če ne bi obračali rdečih srepnih oči in hlatali z debelim, miš- nici sličnim kljunom po mimo letečem kačjem pastirju.

Prilezli smo do njega in po- gledali čez rob skalovja. Pred nami je zijala velika vrtnina, ki je bila morebiti v starih ča- siah žrelo manjšega ognjenika, enega onih, ki so delovali na planoti. Iemela je obliko skle- de in na dnu, nekoliko sto yar- dov daleč od roba, so bile jame polne gnijoče vode, z bičevjem obrastle in z zeleno peno pokrite. Že kraj sam na sebi je bil dosti zoprni, toda njegovi prebivalci so mu dajali zuna- njost sedmega kroga Danteje- vega pekla. Tukaj so imeli

(Dalje prihodnja).

Pošiljanje MOKE IN PAKETOV Z ŽIVEŽEM V JUGOSLAVIJO

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljcem, da pošljejo svojem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$9.00

Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je vračunano v gornji cenil. Prejemnik mora v tem slučaju sem plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za \$13.00

V ceni so vračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov, ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILLS," je prvovrsne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POSLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozorjamo, da postane vse blago po naročilu Vaša last, do- čim smo mi samo posredovalci med pošiljateljcem in tukišnjimi oblastmi. — Ček in Money Orders naj se glase na "DOBROVOLJ- NI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9 zjutraj do 5 zvečer. V ne- deljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street New York 11, N. Y.
Telefon: WATKINS 4-9016

SLOVENSKI RADIO PROGRAM

VSAKO NEDELJO POPOLDNE

OD 1:30 DO 2:00 URE NA RADIO POSTAJAH

WSRS-1490 in FM-95.3

Društva, ki bi rada zastopj dobila naznanila na tem programu, naj to sporočijo

JERRY BOHINC, lastnik

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

22530 Lake Shore Blvd. REDWOOD 2303

Furneze na premog očistimo za \$6

Popravimo in uredimo furneze na premog in plin. Po- stavimo vam tudi parne boilerje in za vročo vodo. Pokli- čite za hitro in točno postrežbo

ADAMS HEATING SERVICE

KENmore 5200

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnično vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

AUGUST F. SVETEK POGREBNI ZAVOD

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
BOLNISKI AVTO NA RAZPOLAGO

OGLEJTE

GA

ZDAJ!

pri

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

MONCRIEF'S 1948 Linijo

avtomatična grelna oprema

FLIN—OLJE—PREMOG

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 2088

Ambulančna posluga podnevi in ponoči

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Prosperity That Endures

Socialism, according to its partisans, is supposed to produce the nearest approach to an earth-bound Utopia, in which everyone will have more of everything, in return for a minimum of work.

However, in practice, even socialism can't rid itself of economic laws which have existed since man first organized a society. An excellent example of this has occurred in England, where Sir Stafford Cripps, the tough-minded leader of the Labor government's economic program, recently told workers that greater production must precede greater rewards. He said, "There is only one way by which we can, with a given volume of employment, increase our real standard of living and that is by each of us producing more, or, in other words, putting up our productivity. There is no other answer." He then said that a proposal for increasing wages by cutting into corporation profits made no sense, and pointed out that the profits amounted to next to nothing when compared with wages and salaries.

American labor, fortunately for its freedom and its welfare, has so far been spared from the blight of socialism that has produced inertia and boundless red tape in England. But Sir Stafford Cripps' remarks apply with equal weight to labor in the United States or anywhere else. One of the main reasons for inflation in this country is that labor has sought—and gained—ever increasing pay, even as large segments of it have by one means or another reduced individual output. A few labor leaders have themselves pointed to the dangers in this policy, and it is to their great credit that they have done so.

It may be old-fashioned to speak of an honest day's work for an honest day's pay. But the principle that it represents was largely responsible for the growth of this country from a colony to the world's foremost industrial power in an incredibly brief period of time. We produced. We got the goods out in an ever-increasing volume. And we earned the highest standard of living in the world by doing it.

The theory of less and less effort for more and more money has been tried, and it has benefited almost no one. What counts isn't the number of dollars in the pay envelope, but what those dollars will buy. The responsibility of American industry is to give labor the finest possible tools to work with. The responsibility of labor is to make those tools do the best possible production job. Then we can create the kind of prosperity that endures, and gives everyone more of the good things of life.

Cleveland Indians' Opponents in the 1948 World Series

PENNANT-BOUND—Disregarding the well-known hex that may fall upon them, the pennant-bound Boston Braves pose for cameraman. Left to right, they are: Tommy Holmes, right field; Alvin Dark, shortstop; Earl Torgeson, first base; Bob Elliott, third base; Jeff Heath, left field; Mike McCormick, center field; Phil Masi, catcher, and Sibby Sisti, second base. Sisti has been filling in for the injured Eddie Stanky.

Community Welfare Club It Looks Like the Indians!

The Community Welfare Club will hold its regular meeting of the 1948-49 season, Tuesday, October 5th, at 6108 St. Clair Ave. Installation of Officers will take place. The officers are: Mrs. John L. Mihelich, pres.; Josephine Hafner, vice-pres.; Nettie Prince, sec'y.; Emma Gregorich, treas. A semi-annual report will be submitted by the Board of Directors. A card party is scheduled to take place Sunday November 14th, 3 p. m. at the home of Mrs. Paula Stampfel, 6108 St. Clair Ave.

JOHANNA MERVAR
Publicity Chairman

Wedding Bells

Mr. and Mrs. Anthony Kavaj announce the marriage of their daughter, Mary, to Mr. Raymond R. Streiner, son of Mr. and Mrs. August Streiner of 898 E. 75 St.

The marriage will take place tomorrow morning at 9 o'clock in St. Paul's Church on E. 40th St. and St. Clair Ave.

Saturday morning at 9:00 at St. Christine's Church, Miss Stana Mrganik, daughter of Mr. and Mrs. Anton Mrganik of 29701 Goller Ave., Euclid, will be married to Mr. Valentine Grill, son of Mr. and Mrs. Joseph Strazisar of 19102 Arrowhead Ave. Reception will be in the evening at Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road.

Climbs After Cat, Discovers \$2,200

New York. — Eight-year-old Benjamin Myron got an unexpected prize for rescuing his own cat from a rafter in the family garage.

He found \$2,200, probably hidden there by a previous tenant, police said.

If the money is not claimed within 90 days, the Myrons may keep it, police said.

With the Indians in first place and their evident intention to stay there, the fans are going wild. As they go into the World Series, our hopes and prayers will accompany them. More power to you, Indians!

You are very cordially invited to attend a CARD PARTY and BAKE SALE, sponsored by the Cleveland Women's Civic Cosmopolitan Council, (32nd Ward Unit — Lausche for Governor) as the Slovenian Workmen's Home, Waterloo Rd., Wednesday, Oct. 13, 1948 at 8:00 p. m.

"For Lausche" Group To Hold Card Party-Bake Sale Wed., Oct. 13

Mr. Frank Lausche our distinguished statesman, and candidate for Governor, and Mrs. Lausche, have been invited to attend. Come — spend a social evening among friends you all know. Let's make it a real "get-together."

Mrs. Jennie Ponda is Chairman of arrangements. ASSISTING hostesses are Mrs. Antonija Tomie, Mrs. Frances Medved and Mr. Daniel Stakich. Refreshments and bake sale!

JOHANNA MERVAR
Publicity Chairman

The Rent at Last

Champaign, Ill. — The University of Illinois is going to collect some back rent for one acre of land behind Memorial Stadium—240 peppercorns. The Memorial Country School will pay the rent in accordance with a lease signed in 1888 which called for payment of three peppercorns a year.

Argentina has not had an official census since 1914.

Jugoslav Slovene Club Meeting

The Yugoslav Slovene Club will hold its regular monthly meeting Monday, Oct. 4th, at 8:30 at the American Legion Hall, 62nd St. and St. Clair Ave. Guests for the evening will be the local business people who placed advertisements on the club's new card table. A short play, written by Mrs. Vaughn Cahill, entitled "Shall We Play" will be presented by members of the club.

HELEN LEVSTICK
Publicity Chairman

DEATH NOTICES

Hlad, Frank — Husband of Theresa, father of Frances, grandfather of Marilyn, Richard, brother of Mary Andolek, Jenny Peterlin. Residence on the West Side.

Lunder, Mary (nee Doles) — Mother of Steve, Adolph, Hermine, Rose, Mary, Josephine, sister of Andrew Doles. Residence at 1411 E. 81 St.

Lunka, Anton — Husband and father of three. Residence at Fairport, Ohio.

Novosel, John Sr. — Husband of Anna, father of John, Louis, brother of George. Residence at 15618 Holmes Ave.

Lip Service to South? Dewey Is Reported Wishing Loss of Mustache for Votes. Mobile, Ala. — Presumably the Republicans' presidential nominee, Thomas E. Dewey, is now wishing his mustache against southern votes.

J. W. Lord, mobile businessman, said he wired Dewey he would carry the South if he shaved his mustache because southerners are partial to clean-shaven men.

Lord said today he received a letter from the candidate's secretary saying Dewey was giving the suggestion "careful consideration."

More than one-half the states observe 10 or more legal holidays during the year.

AMERIŠKA DOMOVINA

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio Friday, Oct. 1, 1948

Mrs. Rose Koren, 15308 Huntmore Ave., has returned home from St. Luke's Hospital. She expressed her thanks to all for their gifts, visits and cards. Friends may visit her at home.

Michael Casserman of 18700 Shawnee Ave., left Cleveland last week for a 3-week stay in Hot Springs, Arkansas.

Greetings were sent from Waukegan, Ill., by Cyril and Mary Kunstel, also Anton and Anna Ogrin.

San Francisco, Calif. — An Army transport arrived at this harbor with bodies of 3,536 vets who were killed on the Pacific battlefields.

Citizens Bureau started citizenship classes at its Bureau in the Marshall Bldg. The classes will be held every Tuesday from 9 to 10:30 a. m. and every Wednesday and Thursday from 7 to 9 p. m. Besides this, there will be classes every Monday evening from 7 to 9 p. m. in the Public Library at 6511 Fleet Ave.

San Diego, Cal. — It's tough all over. Plans were being made to patch up the grading and paving on Easy Street.

Oklahoma City. — Clyde Merrill reported that the thief who stole his clothes had mailed him the pawn tickets, giving him a chance to buy back his clothes.

New York, N. Y. — City Statistician Harold Hoffman glumly admitted that the cost of figuring out the cost of living was skyrocketing.

London, Ark. — Police were looking for the burglars who broke into the local garage to get tools to break into the village post office.

Pittsburgh, Pa. — Burglar Frank Raymer told police how he made sure

of quiet spots to work in. He studiously read newspaper obituaries, then looted the houses while the bereaved were off to the funeral.

Gainesville, Fla. — Police arrested Mabelle Jackson for ramming into an oil tank. They reported that she had tried to stop her car by yelling "Whoa! Whoa!"

Tokyo, Japan. — The Communist newspaper "Red Flag" accused city officials of luring prospective members from the party by offering them free baths.

San Diego, Calif. — Police charged that Thomas Saffold had bought a parakeet with a bum \$16 check, then used his new pet as collateral to raise \$26 by representing it as the lead in a recent all-bird motion picture.

Taunton, Mass. Call it pest control. Anyway, 63-year-old Maryann Bettencourt routed three armed housebreakers by threatening them with an insecticide gun.

Four Falls, N. Y. — When his car ran off the road, crashed through 3 posts and plunged down an embankment, Fred Murray escaped injury.

Seattle, Wash. — Insurance Agent James Henderson finally succeeded in selling James Ladd a personal liability policy. Then he began to collect on it himself after being bitten the next day by Ladd's dog.

Andover, Conn. — Mrs. Samuel T. Howard complained to police that her husband had shot at her because she failed to sew buttons on his trousers.

Walla Walla, Wash. — A week after Francis

Drake got a suspended sentence for petty larceny and a dollar in cash from benign Judge T. A. Paul, he turned up in court on a forgery charge. He explained that he had used the court's dollar to buy a fountain pen for the job.

Elizabeth, N. J. — Judge Edward A. McGrath rejected the workmen's compensation claim of Edward J. Fick, who had broken his leg in a company picnic three-legged race.

Chicago, Ill. — Policemen who helped fish 96-lb. Harry Goldman from the river asked him why he had jumped into the river. He answered: "I didn't jump in, the wind blew me in."

Los Angeles, Calif. — Geo. Leingang was convicted of grand theft and fined \$1,000 for selling "worthless oil land." Four years later, he made a \$1,000,000 strike on it.

Minnesota, Minn. — Two families here have joined forces to make a marriage record. Five children of Mr. and Mrs. Nick Jansen have married five children of Mr. and Mrs. Will Gossen during the past 5 years.

Modesto, Calif. — Robert Henderson, 46, visited his mother after 14 years of separation. Henderson, an amnesia victim, arrived from Buffalo, N. Y., where his memory was partially restored by psychiatric treatment. Doctors said he could not recall anything between 1943 and the beginning of his treatments, but that the reunion may enable him to recall years of his life that he can't remember.

Mrs. Julia Martinic of 1058 E. 74 St. has safely undergone an operation for appendicitis at Glenview Hospital. We wish her a speedy recovery!

—A week after Francis

SCHOOL DAYS By DWIG

Holy Name Meeting Tuesday
Say, members, how about coming down to the Holy Name General Meeting this Tuesday, Oct. 5th at 8:30 p. m. Now that we have cool weather again, we can have some of those good old-fashioned debating sessions at our meetings. On the agenda is the report on the "Can't Miss Dance" and also talk of a basketball team as well as many other topics.

Refreshments served after the meeting.

Capacity Crowd Attends "Can't Miss Dance"

Living up to its name, the Holy Name "Can't Miss Dance" held this past Sunday, Sept. 26th proved to be the most successful dance ever sponsored by the Society. The WRSB Tumblers, featuring Pete Sokach and Eddie Habat, gave the capacity crowd a real treat by their rendition of polkas and waltzes in a modern manner. Our Entertainment Committee was quite overwhelmed by the large attendance and will attempt to again secure the services of this crowd-pleasing orchestra. And to our many patrons and friends who made this dance such a success, we extend our grateful thanks.

Reminder:

All fellows who have made reservations for Sodality outing this Sunday, Oct. 3rd, be sure to meet in front of the school at 10:00 a. m. Big football game scheduled.

THOUGHT FOR THE WEEK

Do YOU know what Communism is? To say, as Communism does, that a moral code is necessary ONLY to justify a capitalist method of production is NONSENSE, because the Christian moral code existed centuries before a capitalistic method of production came into being and therefore doesn't necessarily sustain it. Nor can it be alleged that the Christian moral code was always based upon the defense of property, because the more one practices the Christian code, the less attached to property one becomes. If, as Communism alleges, the Christian moral law is a class morality, why is it that it has produced saints in all classes from peasants to kings, and why it is that the greatest number of saints have come from what the Communists would call the proletariat class? If Christian morals were ever intended to be a defense of the ruling class, then the Saviour would NEVER have chosen a John Bosco or a Little Flower. (Mgr. Fulton J. Sheen, on the Catholic Hour, NBC, Feb. 9, 1947.)

Results of September 23rd, 1948

Cimperman Mkt	865	814	914	2594
Artic Air Ref.	995	863	829	2598
A. Grdina, Sons	775	685	689	2159
Brodnick Bros.	762	751	791	2314
Norwood Men's	787	854	893	2534
Malensek Bros.	781	876	877	2534
Orazem's Conf.	766	781	786	2333
Clover Dairy	763	745	704	2152
Norwood Appliance	820	850	830	2500
Jas. Slapnik Flor.	840	804	798	2442
Golden Gophers	833	802	861	2496
Kollander's	739	764	812	2316

Team Standings:

	W	L	Pts
Orazem Conf.	9	3	12
Brodnick Bros.	8	4	11
Malensek Bros.	7	5	10 1/2
J. Slapnik Flor.	7	5	9
Artic Air Ref.	6	6	8
A. Grdina and Sons	6	6	8
Golden Gophers	6	6	8
Norwood Men's Shop	6	6	7 1/2
Cimperman Market	6	6	7
Norwood Appliance	5	7	7
Clover Dairy	4	8	5
Kollander Agency	2	10	3

Schedule for October 7th, 1948

- Alleys: 1-2 Norwood Appliance vs Malensek Bros. 3-4 Cimperman Mkt vs J. Slapnik Florists 5-6 Orazem Conf. vs Artic Air Ref. 7-8 Golden Gophers vs Norwood Men's Shop 9-10 Kollander Agency vs A. Grdina and Sons 11-12 Brodnick Bros. vs Clover Dairy

ST. MARY'S NEWS

SCDALITY SCRIBBLES

The Sodality will hold a Holy Hour on Sunday, Oct. 3 from 1 to 2 o'clock. As Oct. 3 is also Communion Sunday, sodalists are reminded to attend this as well. The intention for the monthly Communion is Mrs. Lillian Prijatelj's father, who passed away recently.

Oct. 17 is the date of the Bake Sale which the Sodality is sponsoring. Donations from former Sodality and other members of the parish who like to bake will be WELCOME! (Hint!) The sale will take place after the 8:00 o'clock Mass.

The girls who volunteered to serve at the altar Society banquet are asked to be at the hall at 4:00 p. m. Oct. 10th.

A new member present at the last meeting was Margaret Kovach.

Well, that's all for now—so, so long!

NOTICE:

The Junior Sodality is reminded that they have general monthly communion Sunday, Oct. 3. All members are asked to be present, the new ones from the 8th grade as well as the regular members.

Air Commuter

North Bend, Ore. — Deborah Conklin, 11 years old, commutes daily to school 120 miles away. She does it by commercial airliner. She attends a special University of Oregon class at Eugene. It costs \$5 daily — \$5 for the plane fare, \$1 for taxicabs. Her father Robert Conklin, manager of a timber company will here, figures it costs less than her board would be in Eugene. She never misses a meal at home. She leaves at 9 a. m. and is only point, while the Arctic Air boys back at 1 p. m.

picked up three points in a very good night of bowling between the two teams.

The Brodnick Bros. team also walked away with three points in their match with A. Grdina and Sons. Ray Golobek rolled a 550 series to lead the Brodnick team while all of the Grdina bowlers rolled in the 430 ranks. The three points enabled the Brodnick Brothers five to retain second place in the close fight.

The Golden Gophers took advantage of the cold streak which has hit the Kollander Agency team and collected four points. Joe Baskovic was hot for the Gophers and blasted out a 562 series while Ted Zak tried to get the Kollander boys on the winning way with his 515 series.

The Orazem Confectionery team blasted out three wins over the Clover Dairy entry and the four points gave them a one point lead on the field. J. Marinko paced the Orazem team with 448 while Frank Pivrelch was high for the Dairymen with 491.

After dropping the first game to the Jimmy Slapnik Florists, The Norwood Appliance five got hot and took the last two and total pins to take three points for the night. The Appliance high game of 959 was largely responsible for an easy sweep of the total pins point. Rudy Brancel and Al Jansen shared honors for the Norwood five with 563 and 500 respectively while Ed Avsec and Carl Kukucka tied for top honors for the Florists with 516.

In a terrific battle, the Norwood Men's Shop walked away with 2 1/2 points against the Malensek team which tried to hold the league lead unsuccessfully. The Men's Shop took the first and last games while Malensek's team took the second. When total pins were added, a tie developed. The total pins point was split and the half point which each team received may become a deciding factor as the season progresses. Bob Koenig 206, 570, Frank Unik 813, and Vic Meile 812 were the big guns for the Malensek team while Ed Koporc 255, 604, William Kovacic 532, and Tony Urbas 623 were the deciding bowlers in the two games won by the Men's Shop.

Results of September 23rd, 1948

Cimperman Mkt	865	814	914	2594
Artic Air Ref.	995	863	829	2598
A. Grdina, Sons	775	685	689	2159
Brodnick Bros.	762	751	791	2314
Norwood Men's	787	854	893	2534
Malensek Bros.	781	876	877	2534
Orazem's Conf.	766	781	786	2333
Clover Dairy	763	745	704	2152
Norwood Appliance	820	850	830	2500
Jas. Slapnik Flor.	840	804	798	2442
Golden Gophers	833	802	861	2496
Kollander's	739	764	812	2316

Team Standings:

	W	L	Pts
Orazem Conf.	9	3	12
Brodnick Bros.	8	4	11
Malensek Bros.	7	5	10 1/2
J. Slapnik Flor.	7	5	9
Artic Air Ref.	6	6	8
A. Grdina and Sons	6	6	8
Golden Gophers	6	6	8
Norwood Men's Shop	6	6	7 1/2
Cimperman Market	6	6	7
Norwood Appliance	5	7	7
Clover Dairy	4	8	5
Kollander Agency	2	10	3

Schedule for October 7th, 1948

- Alleys: 1-2 Norwood Appliance vs Malensek Bros. 3-4 Cimperman Mkt vs J. Slapnik Florists 5-6 Orazem Conf. vs Artic Air Ref. 7-8 Golden Gophers vs Norwood Men's Shop 9-10 Kollander Agency vs A. Grdina and Sons 11-12 Brodnick Bros. vs Clover Dairy

ST. MARY'S NEWS

SCDALITY SCRIBBLES

The Sodality will hold a Holy Hour on Sunday, Oct. 3 from 1 to 2 o'clock. As Oct. 3 is also Communion Sunday, sodalists are reminded to attend this as well. The intention for the monthly Communion is Mrs. Lillian Prijatelj's father, who passed away recently.

Oct. 17 is the date of the Bake Sale which the Sodality is sponsoring. Donations from former Sodality and other members of the parish who like to bake will be WELCOME! (Hint!) The sale will take place after the 8:00 o'clock Mass.

The girls who volunteered to serve at the altar Society banquet are asked to be at the hall at 4:00 p. m. Oct. 10th.

A new member present at the last meeting was Margaret Kovach.

Well, that's all for now—so, so long!

NOTICE:

The Junior Sodality is reminded that they have general monthly communion Sunday, Oct. 3. All members are asked to be present, the new ones from the 8th grade as well as the regular members.

Air Commuter

North Bend, Ore. — Deborah Conklin, 11 years old, commutes daily to school 120 miles away. She does it by commercial airliner. She attends a special University of Oregon class at Eugene. It costs \$5 daily — \$5 for the plane fare, \$1 for taxicabs. Her father Robert Conklin, manager of a timber company will here, figures it costs less than her board would be in Eugene. She never misses a meal at home. She leaves at 9 a. m. and is only point, while the Arctic Air boys back at 1 p. m.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

THE BOARD of Engineers for Rivers and Harbors has announced a public hearing November 17, 18 and 19 in the Soldiers and Sailors Memorial Hall, Fifth Avenue, Oakland District, Pittsburgh, Pennsylvania, at 9 a. m. each day on the recommendation of the District Engineer that a canal be constructed between Lake Erie and Pittsburgh via the Grand, Mahoning and Beaver River basins.

Mrs. Bolton

Anyone whose interest may be affected is invited to be present or represented at the hearings. Every opportunity will be given for a free and frank expression of views.

It is requested that all important facts and arguments be submitted in writing in triplicate to insure accuracy of record. Written statements may be handed to the Board at the hearing or mailed beforehand. Mailing address: Temporary Building T-7, Gravelly Point, Washington 25, D. C. Those desiring detailed information relative to the preparation of such statements will be given full opportunity to examine copies of the report in the office of the Division Engineer, Ohio River Division, U. S. Post Office and Court House, Cincinnati 1, or 925 New Federal Building, Pittsburgh 19, Pennsylvania. Should anyone in the 22nd District have vital interest in this recommendation, I shall be glad to furnish copy of the somewhat fuller notice sent me by the Division Engineer.

THE POST OFFICE Department has announced the inauguration of air parcel post service to additional countries. In Europe: Belgium and Luxembourg. In the Far East: Australia, New Zealand,

China, Siam, Hong Kong, the Philippines and the Fiji Islands.

OF THE 41 YOUNG American students attending special courses at the University of Stockholm (Sweden) this fall 36 are veterans under the G.I. Bill of Rights. Wives have gone too. As a matter of fact, two G.I.'s are women veterans. Graduate work of various kinds beginning with intensive instruction in the Swedish language will bring them to seminar and research work in the second semester.

HERE are some interesting figures on home ownership I ran across. They originate in the 1948 Federal Reserve Board of Survey of Consumer Finances and the Census Bureau.

It would appear that in 1947 American families bought 2,200,000 houses, 1,500,000 were old, 700,000 were new. Of the total, 39% or 858,000, went to families of annual incomes of less than \$3,000; 18% or 396,000, to families with incomes of over \$5,000. Eighty percent of all homes purchased were priced under \$10,000, and believe it or not, 40% were priced under \$5,000. Americans want to own their homes. Census figures for 1947 show that more than half the urban and rural non-farm families owned their homes as did 46.3% of all families with incomes under \$3,000, and 46% of all families with incomes under \$2,000. Many of these are in rural and smaller population centers. Yet it is asserted that census data shows that about 43% of all urban families with less than \$1,000 income are home owners. This in itself, is a very solid barrier to communist infiltration.

IF YOU TRAVEL by air you have been aware of the demonstration being given of the benefits to the public of free competition. The various air lines are dropping extra fare rates, establishing round trip discounts. Special rates for 10 or more persons on trans-continental lines are due in October, and there is talk of less luxury and lower prices on foreign hops. The law of supply and demand perhaps?

land College, 167 Public Square, Cleveland 14, Ohio.

Contest Seeks Loveliest Cleveland Area Twins

The hunt is on for the loveliest twins in the Cleveland area.

A cash prize of \$100 and the title of "The Misses Cleveland" will go to the winners of a contest opening Oct. 4 in Cleveland. In addition, all finalists will be considered for modeling in a national advertising campaign.

Coralie Schaefer, noted Chicago "talent scout for twins," is scheduled to arrive in Cleveland on Oct. 4 to launch a three-day registration of local twins. Miss Schaefer, who makes a unique career of discovering new girls to act as models for Toni home permanent wave advertisements, will bring with her three sets of current "Toni Twins" who will appear in person Oct. 4, 5 and 6, at the Higbee Co., The May Co., and Wm. Taylor Son and Co. department stores.

Twins from the Cleveland area may enter the contest by registering and submitting pictures of themselves at the cosmetic departments of any of the above three stores on Oct. 4, 5 and 6. Eligibility is based upon the following qualifications:

1. Entrants must be identical twins.
2. They must be at least 14 and under 31 years of age.
3. They must live within 50 miles of Cleveland.

Qualified entrants will be judged on the basis of beauty, degree of identicalness, and general suitability for use in The Toni Company's national advertising campaign.

Those sets chosen as finalists will be voted upon by the Cleveland public for final selection of "The Misses Cleveland."

The "Toni Twins" who will appear in Cleveland are Kathlene and Katherine Ring, of Chicago; Frances and Bernadette Hanson, of New York City; and Lila and Ella Wigren, of Chicago. Miss Schaefer's search for young and photogenic identical twins to support the familiar "Which Twin has the Toni?" slogan heretofore has been conducted in an informal, though intensive, manner. She has traveled constantly for more than a year, tracing 25 false leads for every useful clue received, and has located her attractive quarry in such varied places as drug and department stores, airplanes, swimming pools and — least frequently of all — professional modeling agencies.

With a goal of discovering many pairs of attractive girls during the coming year, Miss Schaefer is looking toward the Cleveland area with high hopes of "seeing double" many, many times.

One quart of milk weighs 2.15 lbs. To make one pound of butter 9.77 quarts of milk are required. One pound of cheese requires 5.56 quarts of milk.

Poverty Puts Siamese Twins Back On Stage

Shanghai — China's most famous set of Siamese twins — now elderly and extremely poor — have placed themselves before the curious again in order to scrape out a living.

Fifty years ago the brothers, Liu Sen-Ti and Liu Sen-Kai, earned a fortune on a tour of America and Europe. They returned to their birthplace of Nanking, and withdrew from the gawking crowds of sideshows and carnivals until their once-large hoard ran out.

At that time they were only 19. Today they are 63, each with a wife, two sons and a daughter. Their two bodies are joined at the hips — the left belonging to Sen-Kai and the right to Sen-Ti.

So co-ordinated are they that when one speaks, the other's lips automatically form the same words. And when one drinks too much, the other suffers just as much.

Their main concern today is what will happen when death comes to one — will they end their lives together as they began them, or will one be able to survive?

Their main concern today is what will happen when death comes to one — will they end their lives together as they began them, or will one be able to survive?

Mr. Rabbit Has His Day

London. — The rabbit chased the dogs at a suburban track here the other night. The doors to their traps were sprung too soon and the dogs were followed all the way around by the rabbit lure. The race was re-run in proper order for the benefit of the bettors.

Keeps His Secret

Fort Wayne, Ind. — William Fitzhugh, 31, drove his truck up to a policeman and asked him to follow him. Fitzhugh drove to the hospital where doctors found a .32 calibre slug in his chest. Fitzhugh would not tell how he got wounded.

NO DELAY On LOANS for BUSINESS

Member Federal Deposit Insurance Corporation
6131 St. Clair - 12119 Waterloo
3476 E. 93 St.
3 OFFICES Broadway 6886

Tinkerbelle Isn't Nuts

Los Angeles — Tinkerbelle talks to himself but people don't think he's crazy. Tinkerbelle is a one-year-old lovebird owned by Mrs. Fern Irene Clarke. The bird has a vocabulary of 30 words and has been talking since it was 10 days old, Mrs. Clarke said.

DO IT YOURSELF—CHEAPER! FOR RENT

ELECTRIC SAWS - WELDERS
PAINT SPRAYING UNITS
PUMPS - SANDERS, etc.

Accurate Tool Rental Company

11203 SUPERIOR AVE.
CE. 0517 . . . GA. 1401

RENTAL AGENCY A NEW SERVICE

For Property Owners
We have a select list of tenants. List your rentals with us. No charge to you.

CLEVELAND RENTAL SERVICE

218 CUYAHOGA SAVINGS BLDG.
2123 E. NINTH, SU. 7710

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

LOUIS SRPAN TAILOR

17822 Marcella Road
KE 4311

Charles & Olga Slapnik FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave. EX 2134

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has 66 ingredients.

Eleven per cent of the area of continental U. S. is underlain with coal — roughly 340,000 square miles.

Kapak used for insulation and life preservers, comes from the seed pods of a tropical tree.

Play It Safe!

Save regularly and score when opportunities come along. Open your account here where savings are insured up to \$5,000.00

Deposits made on or before Oct. 11, 1948 will be credited with interest from Oct. 1, 1948

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

A SAVINGS INSTITUTION

6235 St. Clair Ave. HE 5670
Cleveland 3, Ohio

AHLIN SHEET METAL & FURNACE CO.

NEW COAL AND GAS FURNACES
Blowers and Conversion Burners
Minn. Honeywell Thermostats

ALL MAKES FURNACES REPAIRED
Reconnected and Vacuum Cleaned

GUTTERS AND SPOUTING

613 E. 99. St. GL 7630

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 St. Clair Ave. Tel. EN 0670

Wedding pictures taken in: STUDIO, HOME or CHURCH — Families, Children and Portraits — Framing — Copying of Old Photographs — Satisfaction GUARANTEED.

Join Our 13 Hosiery Club

13

Club

Your 13th Pair Free!

Grdina Shoppe

6111 ST. CLAIR AVE.

Stop in and pick up your Membership Card

Family Reunion

Flint, Mich. — Marjorie Weldon, 18, of Lansing, Mich., who stole \$54 to help a friend buy an automobile during the four hours she worked in a Flint restaurant, is to join her mother at the Detroit House of Correction to serve one to five years. Her mother is in prison for probation violation and intoxication. A brother is serving a term in the Michigan Reformatory at Ionia. Circuit Court Judge Clifford A. Bishop ordered Warren Buys, 19, to whom the girl gave the stolen money, to serve one to five years in prison.

Cleveland College Offers Short Courses

Short Courses, a roster of 40 brief, non-credit classes in subjects ranging from world issues through the arts and crafts, opens with the fall series the week of Oct. 18th at Cleveland College, downtown center of Western Reserve University. Arranged to suit the convenience of busy men and women, these courses run from six to eight weeks, meeting once each week at day or evening hours. Majority of the classes will meet on Friday nights according to Mrs. Grazella P. Shephard, director of General Education at the college.

Several new courses are grouped around the problems of family life. "Young Homemakers Guide" is designed to help the inexperienced housewife manage household routines, new equipment, interior decorating, scheduling, budgeting, and entertaining. Rainy day activities for children is the subject of "Crafts for Mothers and Children." Techniques for avoiding the frustrations of old age will be featured in "In Tune With Your Age." "Anthropology" offers a study of the family in societies other than our own and a fresh appraisal of the American family of today.

Writing, public speaking, business, music, Basic English, remedial reading, Spanish, personal inventory, folk and square dancing, and farm management are other Short Courses offered by the School of General Studies at Cleveland College.

New on the list of craft offerings this fall are a class in tailoring for women, and a clothes clinic for remodeling garments. Workshops will open again for students interested in working with ceramics, creating articles of metals, and leather, weaving, or decorating furniture with painted designs. In addition there will be classes in needlecraft, a needlecraft workshop, and a class in basic sewing.

Registrations for the fall series of Short Courses will be accepted Oct. 11 through Oct. 16. Registration may be made in person, by telephone, MA-1102, Extension 19, or by mail, General Education Division, Room 500, Cleve-

RIDE 'EM, CHIMP!—Andy, roughest chimpanzee rider in the St. Louis Zoo corral, can tame the toughest donkey around. Here, Andy is shown leaping into the saddle as a donkey named "Sixty-six" passes underneath.

Getting Married?

For a complete selection of some of the most beautiful Wedding Invitations see us. We have the complete Bridal Book Series, plain or embossed and die cut, in gold or silver, with a wide variety of type faces, including raised printing if so preferred. Our prices are right and the workmanship is first class.

You can get a beautiful Ivory Leatherette BRIDAL BOOK with "Our Wedding" stamped in gold.

We are open on Saturday morning between 9 and 12 for your convenience.

American Home Publishing Co.
6117 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 0628

SNOODLES

WAIT A MINUTE! WHAT DO YOU THINK MY FOUNTAIN PEN IS? AN INK GUN?

THAT OLD BULL DOG OUT THERE PICKS ON MY DOG EVERY DAY

SO I'M ONLY TRYIN' TO MAKE A LEOPARD OUTTA HIM

EUCLID VETERANS HARVEST DANCE

are sponsoring a

ON SATURDAY, OCTOBER 2nd, 1948

at the Slovenian Society Home on Recher Ave.

Time 8:30
MUSIC BY AL STRUKEL
Donation 65c